

SVEZAK

sir William Golding

Glasnik Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja • Godina III • Broj 3

Samuel Beckett

Ernest Hemingway

Herman Hesse

Yasunari Kawabata

Rudyard Kipling

Thomas Mann

Ivo Andrić

Pablo Neruda

Luigi Pirandello

José Saramago

Jean-Paul Sartre

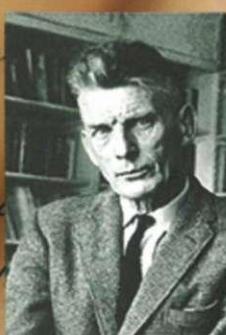
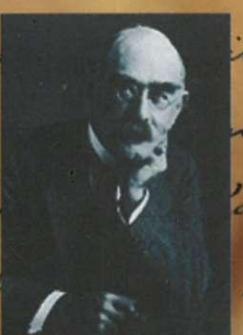
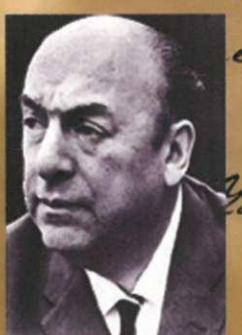
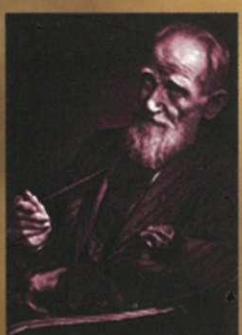
Henryk Sienkiewicz

Wislawa Szymborska

William Butler Yeats

Gabriel García Márquez

Knut Pedersen Hamson

Albert Camus

William Faulkner

SVEZAK

Glasnik Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja

SVEZAK

Glasnik Društva knjižničara Bilogore,
Podravine i Kalničkog prigorja

Izdavač:

Društvo knjižničara Bilogore,
Podravine i Kalničkog prigorja,
Šetalište dr. Ivše Lebovića 9, Bjelovar

Za izdavača:

Dražen Herman

Uredništvo:

Ljiljana Vugrinec, Ilija Pejić, Mirjana
Milinović, Tatjana Cifrak-Kostelac,
Dražen Herman, Marjana Janeš-Žnlj

Glavni urednik:

Marjana Janeš-Zulj

Lektura i korektura:

Anica Sabarić

Grafički urednik:

Branko Sabarić

Tisk:

Offset Bogadi, Koprivnica

Naklada:

400 komada

*Tiskanje ovog broja pomogli su
Grad Bjelovar, Grad Koprivnica,
Bjelovarsko-bilogorska županija,
Koprivničko-križevačka županija*

DRUŠTVO KNJIŽNIČARA BILOGORE, PODRAVINE I KALNIČKOG PRIGORJA

SVEZAK

Glasnik Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja

Godina III. • Broj 3

Bjelovar, 2001. godine

SADRŽAJ

Riječ uredništva.....	5
IZ RADA DRUŠTVA	
<i>Dražen Herman</i>	
KD Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja.....	6
<i>Zorka Rendić</i>	
Poster izlaganje u Lovranu.....	6
<i>Tatjana Cifrank - Kostelac</i>	
Skupština 2000.....	7
<i>Tatjana Cifrank - Kostelac</i>	
Stručni skupovi i seminari.....	7
IZ NARODNIH KNJIŽNICA	
<i>Anica Šabarić</i>	
Gradska knjižnica Đurđevac - Samostalna u treće tisućljeće.....	8
<i>Marjana Janeš - Žulj</i>	
GK "Franjo Marković" KŽ otvorila je knjižni ormarić u KLA-Križevci.....	8
<i>Vesna Brozović</i>	
Nove knjige u zavičajnoj zbirci.....	9
<i>Ljiljana Vugrinec</i>	
Edukacija za knjižničare-početnike u Koprivnici.....	9
<i>Anica Šabarić</i>	
Božić s Božicom Jelušić.....	10
<i>Marjana Janeš - Žulj</i>	
Dani otvorene knjižnice Križevci.....	10
<i>Janja Teklić</i>	
Što bi ljubav učinila?.....	11
<i>Marjana Janeš - Žulj</i>	
Spomen ormarić posvećen Milanu Grloviću.....	11
<i>Ivan Zelenbrz</i>	
Preseljenje virovitičke Gradske knjižnice i čitaonice.....	12
<i>Dragica Jugović</i>	
Knjižnica u Velikoj Trnovitici.....	14
<i>Marjana Janeš - Žulj</i>	
Izložba pisanica.....	14
<i>Ljiljana Vugrinec</i>	
Knjižnice za korisnike.....	15
IZ ŠKOLSKIH KNJIŽNICA	
<i>Danijela Zagorec</i>	
Školska knjižnica - mjesto dječjeg stvaralaštva.....	17
<i>Danijela Zagorec</i>	
Susret sa Stanislavom Femenićem.....	18
<i>Mirjana Milinović</i>	
"Dobre knjige moraju putovati".....	18
<i>Nataša Petrović</i>	
Događanja vezana uz knjižnicu OŠ "Andrije Palmovića" u Rasinji.....	19
<i>Mirjana Milinović</i>	
Mala kulturna događanja u OŠ Roviše.....	19
<i>Ilija Pejić</i>	
Stručni skupovi za školske knjižničare u 2000. g.....	20
IZ SPECIJALNIH KNJIŽNICA	
<i>Ljiljana Vugrinec</i>	
Knjižnica Muzeja grada Koprivnice.....	21
<i>Dražen Herman</i>	
3. dani specijalnog knjižničarstva.....	22
<i>Dražen Herman</i>	
Iz "Podravkine stručne knjižnice".....	22
<i>Snježana Šlabek</i>	
Seminar AKM-a u Rovinju.....	23
STRUČNA SAVJETOVANJA/ POSJETE KNJIŽNIČARA	
<i>Ilija Pejić</i>	
Uvod u osposobljavanje za rad u knjižnici .	24
<i>Kristian Ujlaki</i>	
Posjet gradskoj knjižnici u Gosfordu.....	25
<i>Irena Kranjeo' Marjana Janeš - Žulj</i>	
Središnja europska konferencija o čitanju.....	25
<i>Panika Stehna</i>	
Javne knjižnice u novoj Europi.....	25
<i>Dijana Sabolović - Krajina</i>	
Posjeti izraelskim narodnim knjižnicama u Natany i Kfar Yoni.....	26
<i>Ljiljana Vugrinec</i>	
Knjižničari iz Hrvatske na susretu slovenskih bibliobusa u Ptiju.....	27
<i>Ilija Pejić</i>	
Kako odgajati čitatelja.....	28
<i>Katarina Pavlović</i>	
Stručni skup školskih knjižničara u Virju.....	30
KORISNE INFORMACIJE	
<i>Josipa Strmečki</i>	
Županijsko nakladništvo u 2000.....	31
<i>Štefanija Bujger/Tina Gatalica</i>	
Što Hrvatski zemljopis i Priroda znaju o našem kraju.....	34
<i>Jadranka Slobodenac/Ljiljana Vugrinec</i>	
Održan godišnji susret bibliobusnih službi Hrvatske.....	38
MALA ŠKOLA KNJIŽNIČARSTVA	
<i>Ljiljana Vugrinec</i>	
Promocija knjižnice.....	39
ŠALJIVA STRANICA	
A što se sve traži u našoj knjižnici?	43

RIJEČ UREDNIŠTVA

Pred Vama je novi, treći broj *Sveska*, glasnika Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog Prigorja. U trećoj godini svog izlaženja s ponosom čitateljima, članovima Društva i ostalima, predajemo novi broj našeg časopisa. Pokretačka želja pri stvaranju *Sveska* bila nam je izdavati aktualan časopis, aktualan ne samo suvremenostu svog sadržaja, odabranih tema i grafičkog izgleda, nego i redovitošću pojavljivanja svakog novog broja. Nadamo se da će *Svezak* i dalje živjeti među nama i redovito izlaziti usprkos mnogim problemima s kojima se susrećemo. *Svezak* je naš zajednički dokument koji govori o brojnim aktivnostima u radu Društva i o pojedinim knjižnicama. Ravnomjerno su zastupljeni svi tipovi knjižnica od narodnih, školskih i specijalnih. Nadamo se da će čitatelji, oni knjižničarske, a i svih drugih struka, naći zanimljivo štivo za sebe. Neka naš *Svezak* i dalje popularizira i promiče čitanje i knjižničarstvo.

Na kraju zahvaljujemo suradnicima koji su, uz svoje obaveze u knjižnicama, našli vremena i napisali zanimljiv članak za *Svezak*. Naravno, zahvaljujemo i svima onima koji su na bilo koji način, svojim radom, savjetima ili materijalnom i moralnom pomoći pridonijeli stvaranju trećeg broja časopisa.

DK BILOGORE, PODRAVINE I KALNIČKOG PRIGORJA

Vrednovanju rada knjižničnih društava može se pristupiti s više razine, institucionalno ili organizacijski, ali u osnovi potrebno je opravdati do-sadašnje vrijednosti i postignuća s jedne strane, a s druge strane putem institucijske razine postići vrijednosnu dimenziju koja uključuje prema općoj ocjeni napredak, pozitivnu inicijativu ili dobrobit za društvo.

Analizirajući polugodišnje djelovanje Društva u novom sastavu, pitanje je koncepcije i pristupa, odnosno viđenja, koliko smo uspjeli u složenim uvjetima ostvariti značajnija tehnička pitanja funkcioniranja cjeline i njegovih sastavnih dijelova. Konceptualno nismo bitno odstupali od ranijih pragmatičnih iskustava i uspješnosti u radu.

Tako je 26. svibnja 2000. godine u Koprivnici održana 18. izborna skupština Društva na kojoj je sudjelovalo šezdesetak članova. U stručnom dijelu predsjednica Zorka Renić održala je izlaganje *Management i marketing u praksi*, dok su Dragutin Katalenac i Marinko Ilić predstavili knjigu Ilike Pejića *Narodne knjižnice na kraju 20. stoljeća*. Prezentirano je sedam poster izlaganja, urednica Marjana Janeš-Zulj predstavila je drugi broj glasila *Svezak*, a svi članovi dobili su iskaznice.

U proteklom razdoblju naši članovi prisustvovali su različitim skupovima i seminarima. Na 32. skupštini HKD-a s temom *Informacijska pomagala za novo tisućljeće* u Lovranu, kolegice Jadranka Slobodanac, Ljiljana Emečić, Zorka Renić i Tatjana Cifrak-Kostalec prezentirale su izlaganje na posteru pod nazivom *Stalno stručno obrazovanje - važnije nego ikad*, članovi Društva sud-

jelovali su u radu glavnog odbora HKD-a, kao i u njegovim komisijama i sekcijama. Posebno treba napomenuti da su na 32. skupštini HKD-a u Lovranu kolegice Jadranka Slobodanec i Ljiljana Emečić odlikovane strukovnom nagradom Eva Verona.

Učešće naših članova zabilježeno je i na manifestacijama Mjeseca hrvatske knjige u Zagrebu, Rijeci i na sajmu knjiga *Interliber*.

Na dva sastanka Glavnog odbora Društva održanog u proteklom razdoblju utvrđili smo značajnija tehnička pitanja i temeljne probleme s kojima se susreću knjižnice i članovi unutar Društva. Tako je u skladu s tim usvojen plan rada za naredno razdoblje i potvrđeni su članovi uređivačkog odbora glasila *Svezak*.

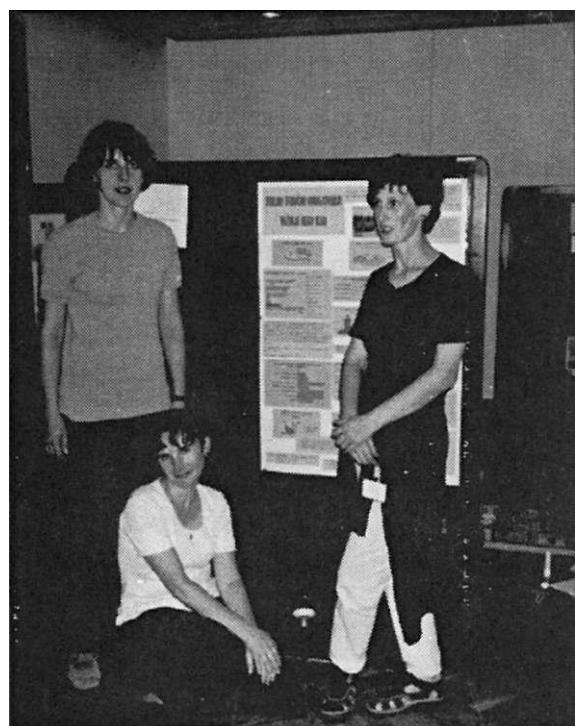
Kako bi došlo do što kvalitetnijeg pomaka u rješavanju problematike implementacije pojedinih knjižničica-članica u sustav *Metal-Win*, drugom sastanku odbora prisustvovao je i predsjednik tvrtke Point iz Varaždina, gdje su usvojeni i modaliteti intenzivnije suradnje između članica s ciljem poboljšanja međusobne suradnje. Iznesena su i mišljenja o problematici putujućih knjižnica u smislu osnivanja samostalne sekcije ili komisije za putujuće knjižnice.

— Dražen Herman

POSTER IZLAGANJE U LOVRANU

Kl a zadnjoj Skupštini održanoj u **I N** Koprivnici 2000.godine polovica članova našeg Društva ispunila je

anketni listić. On je sadržavao pitanja vezana uz problematiku stalnog stručnog obrazovanja. Ljiljana Emečić, Jadranka Slobodanac, Tatjana Cifrak-Kostalec i Zorka Renić su obradile rezultate i izradile poster za Skupštinu Hrvatskog knjižničarskog društva u Lovranu.

O stalnom stručnom obrazovanju, u ova vremena i u našoj struci, mnogo se govori, ali malo čini. Biti dobar knjižničar s općim znanjem i poznavanjem klasičnih vještina premalo je za nove izazove.

Naši ispitanici, mahom mladi obrazovani knjižničari, pokazali su da su svjesni nužnosti daljnog učenja. Područja struke o kojima bi željeli više znati su svakako predmetna obrada, katalogizacija, kulturno-animacijske djelatnosti. Od novih i bliskih znanstvenih područja, našim knjižničarima čine se najpotrebnije naučiti nešto više o biblioterapiji, psihologiji međuljudskih odnosa, marketingu i menadžmentu.

Naša mala anketa je pokazala dosta loše rezultate u području korištenja suvremene komunikacijske i informa-

STRUČNI SKUPOVI I SEMINARI

cijiske tehnologije. Mnogi su međunarodni dokumenti knjižničarima dodjelili glavnu ulogu u vođenju, pretvaraživanju i organiziranju svijeta informacija, a mi se međutim još uvijek borimo s osnovnim znanjima.

Tečajevi, seminari i predavanja dominantan su oblik stjecanja novih znanja, a mali broj naših knjižničara se koristi novim oblicima učenja (učenje na daljinu, obrazovni materijali na internetu, tečajevi preko elektroničke pošte,...). Po vašem mišljenju glavnu ulogu u organiziranju sustava stalnog stručnog obrazovanja trebali bi preuzeti HKD, ili NSK, ili matične službe,

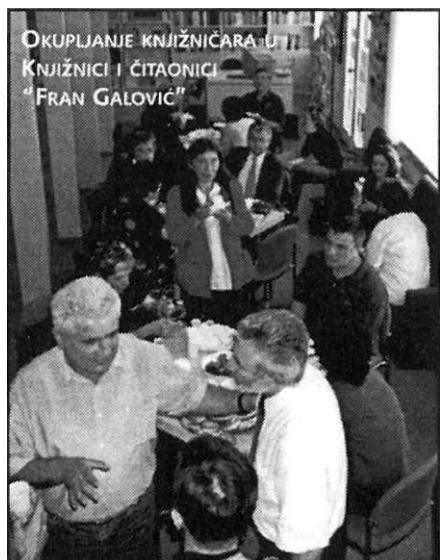
Na kraju ću ponovo naglasiti naš glavni cilj, a to je da se ubrzaju neka rješenja, konkretizira plan i program stalnog stručnog obrazovanja, te institucionalizira ovaj vid obrazovanja.

Dok se nešto ne poduzme, ostaje nam put samoučenja koji je često dug i bezuspješan.

— Zorka Renić

SKUPŠTINA 2000.

26 svibnja 2000. g. u Koprivnici je održana 18. izborna skupština Društva, na kojoj je sudjelovalo 60-ak članova Društva. U stručnom dijelu skupštine Zorka Renić održala je

izlaganje *Management i marketing u knjižnici* sa seminara održanog u Bižovačkim Toplicama u rujnu 1999. Ravnatelj Gradske i sveučilišne knjižnice u Osijeku, Dragutin Katalenac i ravnatelj Narodne knjižnice "Petar Preradović" u Bjelovaru, Marinko Iličić, predstavili su knjigu Ilike Pejića *Narodne knjižnice na kraju 20. stoljeća*. Prezentirano je 7 poster-izlaganja na različite teme: ovisnosti, spolnost, žena, internet... Urednica Marjana Janeš-Zulj predstavila je drugi broj glasila *Svezak*. Sudionici

skupštine pristupili su ispunjavanju anketnog upitnika *Stalno stručno usavršavanje - važnije nego ikad*.

Izabran je novi Glavni odbor u sastavu: Dražen Hermán (predsjednik), Anica Šabarić (potpredsjednik), Tatjana Cifrak Kostelac (tajnik), Ivančica Gagro, Anamarija Bešen, Mirjana Milićević, Ljiljana Ernečić, Ljiljana Budja i Zeljko Prohaska.

— Tatjana Cifrak Kostelac

Članovi Društva prisustvovali su stručnim skupovima i seminarima: *Informacijska pomagala za novo tisućljeće* - Lovran 2000., manifestacija *Mjesec hrvatske knjige* - Zagreb, Rijeka, sajam knjiga *Interliber* - Zagreb, itd.

Na 32. skupštini HKD-a u Lovranu

Ilike Pejić održao je izlaganje *Narodne knjižnice i njihove usluge: vrednovanje knjižnične djelatnosti u narodnim knjižnicama Bjelovarsko-bilogorske županije* u okviru teme *Mjerenje uspješnosti poslovanja knjižnice* a Zorka Renić, Tatjana Cifrak Kostelac, Ljiljana Ernečić i Jadranka Slobodačanac prezentirale su anketu *Stalno stručno obrazovanje - važnije nego ikad: analiza stanja u Društvu knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja* u okviru poster-izlaganja na temu *Obrazovanje i usavršavanje*.

Isto tako, na skupštini u Lovranu članice našeg Društva, Ljiljana Ernečić i Jadranka Slobodačanac, odlikovane su nagradom "Eva Verona" za svekolike aktivnosti kojima su promovirale knjižničarsku struku. Čestitamo!

— Tatjana Cifrak Kostelac

GRADSKA KNJIŽNICA ĐURĐEVAC - SAMOSTALNA U TREĆE TISUČLJEĆE

Piše ANICA ŠABARIĆ

Durđevačkom knjižničarstvu i organiziranom čitanju ide stodvadesetšesta godina, a nakon gotovo četrdeset godina djelovanja đurđevačke knjižnice u sastavu Narodnog sveučilišta i Centra za

kulturu (od 1962. do 1992. u sastavu Narodnog sveučilišta; od 1992. do 2001. u sastavu Centra za kulturu), početkom 2001. godine Knjižnica se osamostalila.

25. listopada 2000. godine Gradsko vijeće je donijelo odluku o izdvajaju Knjižnici iz sastava Cen-

tra za kulturu i o osnivanju Gradske knjižnice Đurđevac, a 7. veljače 2001. Trgovački sud u Bjelovaru donio je rješenje o registriranju samostalne ustanove. To je veliki korak za buduće knjižnično poslovanje koje bi trebalo biti još kvalitetnije nego do sada.

Naša je posebnost u tome što smo doista imali podršku Grada u proširenju prostora (otkupljeno je spremište i uređeno, otkupljeni su prostori za Dječji odjel koji čekaju uređenje, a planira se širenje i na drugu stranu otkupom novih kvadrata do sadašnje Knjižnice), međutim, samo su dvije djelatnice za sve odjele i poslove.

Za ovu godinu planira se uposlenje još jednog djelatnika, a onda nam ostaje informatizacija.

Budući da je u 2000. godini obavljena revizija cijelokupnog fonda, sada je idealno vrijeme za elektronsku obradu svih knjiga kako bi se u skoroj budućnosti moglo prijeći na elektronsku posudbu knjiga. Planova je puno, ali mi smo uporni i vjerujemo da ćemo ih malo pomoći realizirati.

GRADSKA KNJIŽNICA "FRANJO MARKOVIĆ KRIŽEVCI OTVORILA JE KNJIŽNI ORMARIĆ U KLA-KRIŽEVCI

U suradnji s članovima Kluba liječenih alkoholičara Križevci i njihovim terapeutom prof. Milanom Capalijom, otvoren je knjižni ormarić u sjedištu kluba. Knjižni ormarić je standardan oblik posudbe knjiga i druge građe udrugama, ustanovama, poduzećima, tvrtkama i si, izvan prostora knjižnice. Knjižni ormarić je posudba knjiga na određeni rok, nakon

čega se knjige zamjenjuju i pošalju na posudbu drugi naslovi knjiga. Knjižni ormarić KLA sadrži pedesetak naslova knjiga. Tu se nalazi dvadesetak knjiga stručne teraetike: popularna psihologija, preventiva, medicina, ovisnosti; zatim su tu naslovi iz područja beletristike čiji sadržaj je vezan za probleme ovisnosti i također ostala beletristica ili zabavna literatura. Članovi kluba organizirali su tjednu posudbu knjiga, knjige zadužuju pojedinačno na rok od tjedan ili dva tjedna. Također članovi razgovaraju na klubu o pročitanim knjigama, preporučuju drugima ono što su oni pročitali i bilježe želje za

naslovima koji trenutačno nisu u ormariću. Knjižničari će tako imati na raspolaganju izbor naslova koji bi članove zanimalo i koji će se zamjenom knjiga dostaviti u sjedište kluba. Knjige će se razmjenjivati prema potrebi, a najkasnije jednom u tri mjeseca.

Vjerujemo da će ova suradnja biti dugotrajna i kvalitetna, na obostranu korist i Gradske knjižnice i KLA. Knjižnica takvim akcijama potiče građane na čitanje i upotrebu knjižnice, dok članovi kluba imaju dostupne knjige koje ih zanimaju.

— Morjmm Janeš-Zulj

NOVE KNJIGE U ZAVIČAJNOJ ZBIRCI

Piše **VESNA BROZOVIC**

Zavičajna zbirka Gradske knjižnice Đurđevac, uz ostalu gradu, danas ima preko tristo monografskih publikacija, a u proteklom razdoblju obogaćena je s dvadesetak novih.

Velimir Piškorec autor je zbirke pjesama na đurđevačkoj kajkavštini *Trinajsto prase* u izdanju naklade Đuroka Picoka iz Đurđevca. Predgovor (reč prede) napisao je Duka Tomerlin Picok, doslov Dubravka Dorotić Sesar, a pogovor Ivančica Lovašen. Zvučna inačica zbirke snimljena je na CD-u u režiji Ivančice Lovašen.

Matica hrvatska Đurđevac izdavač je zbirke pjesama Božice Jelušić *Stolisnik* s podnaslovom Male forme i ilustracijama Ivana Andrašića. Knjiga je popraćena tragom korespondencije autrice i ilustratora.

Slavko Camba, đurđevački pučki pjesnik, u vlastitoj nakladi izdao je zbirku pjesama *Moje življenje*. Pjesme, pisane đurđevačkom kajkavštinom, nastale su za njegovih godina prove-

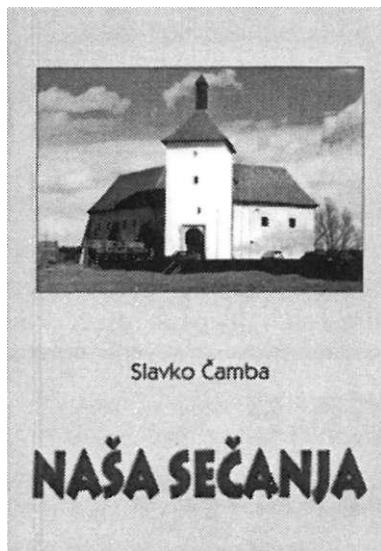
denih u emigraciji, a predgovorom ih je popratila Andela Lenhard-Antolin.

Vukovaru s ljubavlju zbirka je pjesama Zeljka Kovačića iz Podravskih Sesveta objavljena u vlastitoj nakladi autora.

Ivan Hodalić, u suradnji s Vladom Turkovićem, Franjom Mramorom, Fer-

dom Tomicom i Zvonkom Selešom, autor je monografije *Graničar 1919.-1999.* Nakladnik je Centar za kulturu Đurđevac, a izašla je uoči proslave 80. obljetnice Nogometnog kluba Graničar.

Virje na kraju XX. stoljeća kroz pisani riječ i fotografiju Martina Mati-

šina i zbirka pripovijedaka *Viroske priče: priče iz Podravine* Marijana Zubanovića izašle su u Virju.

Pjesme o Podravini Božice Jelušić, Miroslava Dolenca-Dravskog, Ivana Goluba, Antuna Simunića, Velimira Piškorca, Duke Tomerlina Picoka, Vladimira Miholeka, Ane Bogat i Zdravka Seleša uvrštene su u zbirku *Moja Podravina* koju je priredio Mladen Levak. Objavljena je u Koprivničkim Bregima.

U antologiji *Hrvatska božična lirika: od Kranjčevića do danas* koju je priredio Božidar Petrač a izdala Naklada Jurčić, nalaze se pjesme Petra Grgeča, Ivana Goluba i Božice Jelušić.

Prisutni: misterij Boga u Bibliji i Lice prijatelja knjige su Ivana Goluba koje do sada nismo imali u zavičajnoj zbirci, a uvrstili smo i *Dvije tisuće šarenih Alien*: zbirku hrvatskog SF-a koju su uredili Darko Macan i Gordana Jambrišak i u kojoj je pripovijetka Danila Brozovića. •

EDUKACIJA ZA KNJIŽNIČARE- POČETNIKE U KOPRIVNICI

U koprivničkoj Knjižnici i čitaonici "Fran Galović" održana je trodnevna edukacija za knjižničare-početnike koju je poхађalo deset knjižničara s područja Kaprivičko-križevačke županije: šest iz školskih, jedan iz općinske i troje iz gradske knjižnice.

Sva predavanja održali su stručni djelatnici Knjižnice i čitaonice "Fran Galović", a obrađene su sljedeće teme: pojam knjižnice (definicija, vrste, zadaće, mjesto u društvu, zakonska regulativa, knjižnični djelatnici); knjižnični fond, obrada i posudba građe (vrste knjižnične građe, nabava, klasifikacija, inventarizacija, kataiotgzaeija, pretraživanje fonda, knjižnena statistika); službe i usluge za korisnike (referalna djelatnost, zavičajna zbirka, kulturno-anihalijske aktivnosti); kompjutorski sustavi za knjižničnu poslovanje i mogućnosti primjene informacijske tehnologije u knjižnici; čuvanje i zaštita knjižnične građe (prostor i oprema knjižnice, smještaj i pohrana građe, revizija i otpis); planiranje rada i promocija u knjižnici (godišnji planovi i izvješća o radu, suradnja među knjižnicama i srodnim ustanovama, promotivne i marketinške aktivnosti).

Osim teorijskog dijela, polaznici edukacije imali su priliku sudjelovati i u praktičnom dijelu edukacije koja je obuhvatila sve segmente rada knjižnice, s naglaskom na individualizaciju rada — tj. na one poslove koje pojedini knjižničar-početnik obavlja u svojoj knjižnici.

S obzirom na interes za stjecanje stručnih knjižničnih znanja na ovaj način, kojeg novi potencijalni polaznici već sada pokazuju, i iduća edukacija koja je planu za jesen 2001. bit će sigurno dobro posjećena.

—Ljiljana Vugrinec

BOZIC S BOŽICOM JELUSIC

Piše ANICA SABARIC

Nakon bogatog programa Mjeseca knjige 2000., Đurdevčani i prijatelji Gradske knjižnice u Đurdevcu imali su još jednu svečanost riječi i glazbe.

Jedno izuzetno predbožično veče poklonile su nam Božica Jelušić i Lidija Bajuk-Pecotić, obje vrsne umjetnice. Bila je to svetkovina svjetla, mira, pomirenja sa sobom i s drugima. Povod slavlju bio je višestruk: Božičin rođendan, trideset godina književnoga rada, izdavanje dvadesete knjige i Božić.

Božica, koja se odavno odrekla prosječnosti, ponovno nas je u svom

elokventnom stilu vodila prostorima umjetnosti, odnosno, kako je rekao profesor Zdravko Seleš, koji je uz Andželu Lenhardt-Antolin bio moderator, pokazala je da uočava, vidi i čuje stvari iz čudnih, novih perspektiva, zaviruje pod korijenje biljaka, gleda stvari čas iz svijeta mrava, čas s oblaka ili okom orla. Predstavljen je njezin štokavski i kajkavski opus, stvaralaštvo za djecu i odrasle; postavljena je izložba svih dvadeset knjiga, ali i likovnih djela (Nives

Kavurić-Kurtović, Ivan Andrašić, Ivan Lacković-Croata...) koja su bila ilustracije za njen tekst, ili je ona tekstrom popratila grafičke mape.

Mnogobrojni posjetitelji su svo-

Božično raspoloženje s Božicom Jelušić i Lidjom Bajuk

je zadovoljstvo pokazali nakon tога još dugim druženjem.

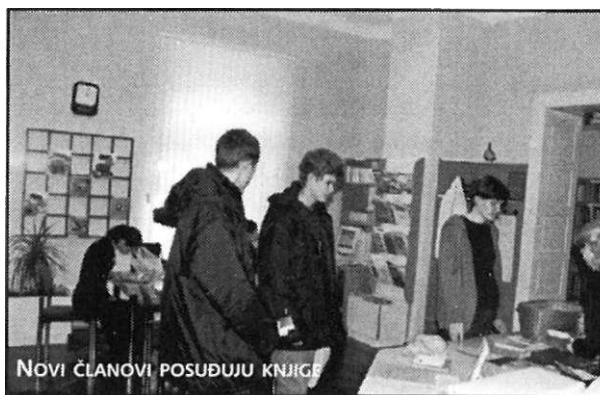
DANI OTVORENE KNJIŽNICE KRIŽEVCI

Piše MARJANA JANES-ZULJ

UKriževcima su povodom Dana grada i Dana hrvatske knjige uspješno okončane aktivnosti: DANI OTVORENE KNJIŽNICE. Program je započeo u subotu, 21. travnja akcijom besplatnog godišnjeg učlanjenja za sve nove članove knjižnice. Naši sugrađani su u vremenu od 9 do 13 sati mogli razgledati sve odjele i prostore Knjižnice, upoznati se s uslugama koje nudimo i postati naš član. Imali smo veliko zanimanje i kroz naše prostore je prošlo oko dvije stotine značajnika. Knjižnica je darovala besplatnu članarinu za 135 novih korisnika, od toga 104 odraslih i 31 djece.

23. travnja organizirali smo književni susret s Julianom Matašović, autoricom bestsellera: *Zašto sam vam lagala i Bilješka o piscu*, u

suradnji s izd. kućom Mozaik knjiga iz Zagreba. Romane Julijane Matašović predstavio je urednik Mozaik knjige, gosp. Zoran Malković. Ugodno druženje s Julianom upot-

Novi članovi posuđuju knjige

punio je nastup učenika Glazbene

škole "A. Striga" iz Križevaca.

Na sam Dan grada, 24. travnja, održali smo promociju knjige *Sidonija Rubido Erdodij, prva hrvatska primadona*, autora I. Peklića i V.

Starešeca, u našem izdanju. Knjigu su promovirali dr. Zoran Grijak, viši asistent na Hrvatskom institutu za povijest i prof. Ivanka Konfici, ravnateljica Glazbene škole "A. Striga" iz Križevaca. Knjiga je izvorni rad dvojice autora koji su sakupili građu, dokumente i ostale materijale da bi na jednom mjestu oslikali

život i rad poznate ilirke, prve hrvatske primadone i osobe vrijedne spomena za buduće naraštaje. Nakon što je taj vrijedan rukopis čekao u ladici više od 5 godina, odlučili smo se uz pomoć donatora i sponzora uobičiti i tiskati knjigu koja će zasigurno biti značajan doprinos proučavanju hrvatske glazbene baštine i križevačke kulturne tradicije.

Izdavanjem knjige *Sidonija Rubido Erdodij* i njezinom promoći-

IZ NARODNIH KNJIŽNICA

jom, doprinijeli smo obilježavanju 749. rođendana Grada Križevaca.

Dani otvorene knjižnice u Križevcima imali su za cilj popularizaciju i promociju Knjižnice, povećanje broja članova, upoznavanje s uslugama i aktivnostima Knjižnice

i sudjelovanje u kulturnim i promotivnim aktivnostima grada. Vjerujem da građani Križevaca i potkalničkog kraja, prepoznaju Gradsku knjižnicu kao mjesto svakodnevног susreta i korištenja brojnih usluga. Knjižnica pokušava biti dos-

tupna i korisna svima, od najmlađih do najstarijih, bilo da se radi o posudbi knjiga, čitanju novina i časopisa, korištenju računala, igri, zabavi i učenju.

•

STO BI LJUBAV UČINILA?

Piše JANJA TEKLIC

Gradска knjižница "Franjo Marković" Križevci, organizirala je multimediju prezentaciju na temu Andersenovih priča. Prezentacija je održana u Maloj dvorani Hrvatskog doma 14. prosinca 2000. u 18:30 sati. Autorice ove zanimljive prezentacije su Tina Gatalica i Melita Kraus iz Bjelovara.

Tina Gatalica rođena je 12. prosinca 1955. u Pavlovcu, općina Grubišno Polje. Gimnaziju polazi u Bjelovaru. Diplomirala je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, odsjek Jugoslavenski jezici i književnost i komparativna književnost.

Radi kao bibliotekar u Narodnoj knjižnici "Petar Preradović" u Bjelovaru. U izdanju nakladničke kuće Univerz graf iz Zagreba 1966. godine izlazi joj knjiga pjesama *Gledajući Tebe*. Za ovu zanimljivu prezentaciju Tina je napisala umjetnički vrijedan i produhovljen tekst inspirirana Andersenovim pričama kao što su: *Snežna kraljica*, *Kositreni vojnik*, *Palčića*, *Djevojčica sa šibicama* i *Mala sirena*.

Melita Kraus rođena je 5. veljače 1954. godine u Bjelovaru, gdje je završila osnovnu i srednju školu. Diplomirala je politologiju na Fakultetu političkih nauka u Zagrebu. Radi kao profesor u Srednjoj ugostiteljskoj školi u Bjelovaru. Crtanjem se bavi od djetinjstva, no ozbiljnije se počinje baviti slikarstvom

od 1989. godine. Prvu samostalnu izložbu pod nazivom *Ptice koje su odletjele s hrvatskog neba* postavlja u Gradskom muzeju u Bjelovaru u sjećanju 1992. godine. Nakon toga priređuje još šest samostalnih izložbi u Bjelovaru i Zagrebu i sudjeluje na desetak skupnih izložbi u zemlji i svijetu.

Za ilustraciju ovog neobičnog i zanimljivog događaja poslužit će tekst na temu *Male sirene*:

Jednog dana, može se dogoditi, da ti nije dovoljno voljeti pticu, nebo, more i čovjeka, zbog ptice, neba, mora i čovjeka. Jednog dana, može se dogoditi, da voliš zbog ljubavi, ne pitajući ni koga, ni što.

Jednoga dana, može se dogoditi, stat ćeš pred lice ljubavi, i tada, može se dogoditi, poželjet ćeš samo nju, nju i ništa drugo.

1 što će tada ljubav učiniti?

Kao i uvijek dat će ti ono što želiš i ti ćeš i ti ćeš znati da si uvijek imao ono što si istinski želio... i još više da si uvijek bio ono što si istinski želio.

Jednog dana, može se dogoditi, ti ćeš željeti biti ljubav ... ljubav i ništa drugo, i tada bit će posve lako i jednostavno napustiti sve drugo osim ljubavi.

Nadamo se da će Tina i Melita i dalje uspješno surađivati i obogatiti ljudе svojim likovnim i literarnim radom.

SPOMEN ORMARIĆ POSVEĆEN MILANU GRLOVIĆU

Početkom 2001.god. Hrvatsko vinarsko društvo darovalo je Gradskoj knjižnici "Franjo Marković" u Križevcima zbirku od oko 40-tak knjiga, izdanja MH i jedan izložbeni spomen-ormarić, u kojem će biti izložene knjige i ostali dokumenti i građa Milana Grlovića, rođenog Križevčanina i prvog predsjednika Hrvatskog novinarskog i književnog društva i autora poznate knjige *Album zasluznih Hrvata 1B. stoljeća: 150 životopisa, slika i vlastoručnih potpisa*. Ormarić će imati pločicu s imenom donatora, odu. HND i u njemu će biti izložene knjige i ostali dokumenti i materijali Milana Grlovića koje čuvamo u Zavičajnoj zbirci "CRFSIEN-SIA".

Osim toga, tražimo donatore za ostalih šest spomen ormarića u kojima smo izložili i predstavili gradu ostalih znamenitih krizevčana: Franje Markovića, čije ime nosi naša knjižuća. Antuna Nemčića, Sklonje Rubiclo Erdody, Milutina Mavera, Irana Gundrumu Orovčanina, Mirka Brevera, Mirka Bogovića, Ljudevitu Vukotinovića i dr. Ormarići su smješteni na hodniku Knjižnice, osvijetljeni su i pod stakлом, i svaki posjetitelj Knjižnice može već na ulazu u Knjižnicu razgledati lijepu izložbu knjiga zavičajnih pisaca i upoznati se s dijelom naše zavičajne povijesti.

— Marjana Janeš-Žulj

PRESELJENJE VIROVITIČKE GRADSKE KNJIŽNICE I ČITAONICE

Piše IVAN ZELENBRZ

U21. stoljeće mnoge su narodne knjižnice u Hrvatskoj ušle suvremeno uređene, neke su preselile u modernije građevine, odnosno za knjižničnu djelatnost prilagođene i suvremeno opremljene stare zgrade, a stanovit broj knjižnica upravo je zaokupljen preuređenjem i opremanjem prostora. Gradska knjižnica i čitaonica u Virovitici očekuje prikladno rješenje za preseljenje.

Sadašnji prostor virovitičke Gradske knjižnice i čitaonice u istočnom prijedloženom zemljuru Dvorca Pejačević skupa je (250 m^2), vlažan i neprikladan za sadašnje potrebe, a kamoli za proširenje djelatnosti, za tehnološko osvremenjivanje i za dugoročni razvoj.

Nedostaje nam čitaonički prostor, nema dovoljno stolica za korisnike ni polica za novine i časopise. Periodika nema prikladno mjesto, jer Knjižnica je pretrpana gradom, premda smo velik broj (oko tri tisuće) starih knjiga na stranim jezicima: francuskom, mađarskom a ponajviše na njemačkom (tiskane goticom) premjestili izvan knjižnič-

noga prostora. Skučen je i Studijski odjel, nedostatan za smještaj i za korištenje referentne zbirke i sve opsežnije stručne literature. Zavojčajna je zbirka neprikladno smještena, a korisnicima je nedovoljno dostupna nekonvencionalna građa kao i računalna oprema. U takvim okolnostima u Dječjem odjelu prostorija uređena i opremljena za igraonicu koristi se i za javne priredbe.

Zbog svega navedenoga već nekoliko godina Gradska knjižnica i čitaonica u Virovitici traži veći i prikladniji prostor. U razvojnim su planovima prikazivana i na mjerodavnim forumima razmatrana četiri prijedloga.

Prvi je predviđao moguće proširenje knjižničnoga prostora na zapadno krilo Dvorca Pejačević. Biće to privremeno rješenje do otvaranja boljih projekata.

Drugi je prijedlog preseljenje

Gradske knjižnice u virovitički Dom oružanih snaga Republike Hrvatske, prostor sasvim prikladan kad bi Knjižnica koristila cijelo južno krilo zgrade (gdje se sada nalazi restoran s kuhinjom i drugim prostorijama).

Treći je prijedlog preseljenje Knjižnice i čitaonice u TVIN-ov salon namještaja, koji se nalazi u bliskom susjedstvu Dvorca Pejačević.

Cetvrti je urbanistički projekt izgradnje nove zgrade za Gradsku knjižnicu i čitaonicu u sustanarstvu s Glazbenom školom (drugo krilo jedinstvenog objekta) na Trgu Ljudevita Patačića, dakle u gradskom središtu. Unatoč stanovitim zam-

jerjkama, taj bi se projekt mogao prihvatiti ukoliko bi urbanisti i arhitekti poštivali Standarde za narodne knjižnice i kad ne bi izgledao kao dugoročno odgađanje rješenja.

Nakon višekratnih razmatraњa naših zahtjeva i navedenih prijedloga, napokon je prošle godine na prijelazu u no-

vo stoljeće i tisućljeće najviše prisataša dobio projekt preseljenja Knjižnice u TVIN-ov salon namještaja-modernu građevinu (beton i staklo) s ukupnom površinom od 1277 m^2 u virovitičkom gradskom središtu, što se može prilagoditi, uređiti i opremiti (sukladno knjižničnim standardima) u Knjižnicu kakva nam je zaista potrebna na početku 21. stoljeća.

Taj projekt prihvatile je virovitička gradska i županijska uprava te

IZ NARODNIH KNJIŽNICA

je prijavljen i na natječaj Ministarstva kulture Republike Hrvatske radi financiranja programa javnih potreba u kulturi za 2001. godinu. Poteškoće se javljaju glede ot-kupa zgrade i prijenosa vlasničkih prava. Za otkup je predviđeno četverogodišnje razdoblje, a troškove će snositi podjednako Grad Virovitica i Virovitičko-podravska županija, dok će sredstva za adaptaciju i opremanje budućeg knjižničnog prostora osigurati, srazmjerom lokalnim ulaganjima, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

Za tu namjenu, odnosno za radove na adaptaciji zgrade tijekom 2001. godine, Ministarstvo je već osiguralo milijun kuna.

Idejno rješenje adaptacije, izradio je AG-STUDIO iz Zagreba (projektantice: Gordana Mirković, dipl. ing. arh. i Andrea Salopek, dipl. ing. arh.). Ukupna je površina zgrade 1277 m^2 (prizemlje: 631 m^2 , kat-galerija: 646 m^2). Zbog općeg stanja objekta i sadržajne prenamjene, potrebno je funkcionalno i estetsko uređenje prostora. Predviđeni su arhitektonsko-gradevinski radovi na krovu, stropovima, zidovima i podovima, napose ostakljenim stijenama, sanitarnim prostorijama, stubištu i dizalu te instalaterski radovi: elektro-instalacije, rasvjeta, telekomunikacijska i računalna mreža, vatrodojavni i protu-provalni sustav, sve zaštitne mjere, centralno grijanje i prozračivanje.

U opisu funkcionalne organizacije knjižnice valja istaknuti da će se u prizemlju zgrade nalaziti: ulaz s vjetrobranom, vrata na fotoćeliju, naprava za zaštitu knjiga. Uz ulaz je smještena čitaonica dnevnog tiska, tjednika, revija i časopisa. Prostor uz ulaz može se koristiti i za razne priredbe, a izlozi mogu poslužiti za izložbe slika pod staklima ili knjiga

posebice Zavičajna zbirka. Prostor uz stube može se koristiti višenamjenski, dakle i za predstavljanje knjiga, predavanja i sl. Predviđen je i na katu prostor za spremište knjiga te spremište periodike.

Četiri manje prostorije određene su za radni prostor djelatnika: ravnatelja, tajnika i računovođe, voditelja nabave i stručne obradbe

publikacija te matične knjižnične službe. Nađeno je mjesto i za čajnu kuhinju uz strojarnicu dižala.

Nadamo se da će navedeno idejno rješenje adaptacije TVIN-ova salona namještaja za Gradsku knjižnicu i čitaonicu u Virovitici prerasti uskoro u izvedbeni projekt koji bi se i ostvario u sljedeće dvije godine.

Virovitica ima dugu i bogatu knjižničnu i čitaoničku tradiciju. Provjereni tragovi postojanja knjižnice, koji potječu iz 1858. godine, upućuju na vjerojatne začetke u doba Hrvatskoga narodnog i književnog preporoda. Tijekom minulih vremena virovitička je Knjižnica i čitaonica više puta mijenjala smještaj, ali je uvijek bila u središtu grada, bliska građanima. Bilo je, nažalost, i kriznih razdoblja, poteškoća pa i zastoja u razvitu, ali ovaj novi projekt za preseljenje obećava bolje uvjete i ljepšu budućnost Gradske knjižnice i čitaonice u Virovitici.

na stalcima.

U većem dijelu prizemlja smješten je Dječji odjel s pultom za posudbu i informacije, čitaonica za djecu te medioteka, police za AV građu i klupica za slušanje glazbe, a s druge strane bit će Odjel za predškolsku djecu s igrotekom, koritima za slikovnice i AV ormarom, odgovarajući stolovi, stolice i police. U prizemlju će se nalaziti spremište za knjige i didaktiku te sanitarni čvor i dizalo.

Na katu će se nalaziti Odjel za odrasle i mladež, koji se sastoji od nekoliko cjelina.

Uz stube je smješten pult za posudbu knjiga i informacije, katalozi, računala, nizovi police... Tu će biti smješten i Studijski odjel, stolovi za individualni rad, police s priručnicima (referentna zbirka) i

KNJIŽNICA U VELIKOJ TRNOVITICI

Piše **DRAGICA JUGOVIĆ**

UVelikoj Trnovitici postojala je Hrvatska pučka knjižnica od 1905. godine, a njezin osnivač bio je učitelj Ivan Skubin.

Knjižnica je djelovala kao podružnica glavne uprave Društva hrvatskih književnika u Zagrebu. Premještajem učitelja Skubina (1911. g.) prestala je s radom, a knjige (771 svezak) su bile pohranjene u selu. Učitelj Skubin osnovao je i Pjevački zbor, Gospodarsko društvo kao zadrugu u Trnovitici, bio orguljaš i uzoran vinogradar te u sklopu knjižničarskog rada držao popularna predavanja.

Godine 1934. osnovana je ponovno knjižnica, a učitelj Mato Božičević reorganizirao je njezin rad osnovavši "Narodnu knjižnicu J. J. Strossmayer". 1936. bilo je 700 učlanjenih čitalaca i 1005 svezaka knjiga. Učitelj Božičević bio je knjižničar i blagajnik, a uz to od 1936. dopisni član "Hrvatskog pedagoškog-književnog zbora" u Zagrebu, surađivao u književnim i pedagoškim listovima, priređivao dilektantske priredbe, držao preda-

vanja, a jedno vrijeme knjižnica je imala i kinoaparat Higijenskog zavoda u Zagrebu. Odlaskom učitelja Božičevića knjižnica je imala 1008 svezaka.

Od 1937. knjižničar i blagajnik u Narodnoj knjižnici postaje još jedan učitelj - Pavao Sviličić.

Tijekom Drugog svjetskog rata ugasio se rad knjižnice, a nakon rata smještena je u školsku zgradu.

Od 1975. (kada je izgrađena nova škola) prostor knjižnice je sведен na svega 12 m². U tako skromnim uvjetima jedva da je zadovoljavala funkciju posudbe lektirnih naslova za učenike.

Zalaganjem i upornošću ravnateljice Dragice Jugović, 1999. nadograđen je školski prostor, predviđen za novu knjižnicu, otvoren povodom obilježavanja 240. obljetnice školstva u Velikoj Trnovitici.

Prostor od 46 m², u 2000. godini opremljen je policama, knjižničarem, stolom i kosom policom za časopise, ponovno na inicijativu ravnateljice, a iz skromnog fonda materijalnih troškova škole.

15. ožujka 2000. g. izvršena je

IZLOŽBA PISANICA

Uprostoru Gradske knjižnice "Franjo Marfeović" u Križevcima tradicionalno se organizira prodajna izložba pisanica. Ove godine, prije Uskrsa, svoje, rukom izrađene, unikatne pisanice, izložili su učenici Odjela posebnog programa Osnovne škole V. Nazor iz Križevaca i apsolventica Prehrambeno-tehnološkog fakulteta, gđica Tatjana Sabolić, rodom iz Vrbovca.

Učenici Odjela posebnog programa OS Vladimir Nazor, naši su stalni

suradnici i njihove radove imali smo prilike vidjeti već više puta. U predočeno vrijeme imali smo također prodajnu izložbu njihovih božičnih čestitki. Ovoga puta oni su nam izložili u jednoj košarici svoje oslikane pisanice, zamotane u celofan, po cijeni od samo 5 kuna. Prihod od prodaje namjenili su za organiziranje izleta na kraju školske godine.

Tatjana Sabolić, međutim, izlaže pisanice ukrašene tijestom u boji i na neki način dočarava nam čarobni svijet proljeća, uskršnjeg stola i uskršnjeg

revizija knjižnog fonda uz pomoć gospodina I. Pejića te je 28. travnja 2000. knjižnica brojala ukupno 1729 svezaka.

Školske godine 2000./2001. knjižnica je otpočela s radom s 1467 svezaka učeničkog fonda i 322 sveska nastavničkog fonda te 35 video kaseta. Ministarstvo prosvjete i sporta opremilo je knjižnicu jednim računalom.

Ministarstvo je uz donatore, u ovim skromnim materijalnim prilikama, jedini izvor i jedina mogućnost za nabavku novih knjižnih naslova, a o važnosti knjižnice u jednoj skromnoj seoskoj sredini i u jednoj maloj školi, ne treba niti govoriti, pogotovo kad se iz prethodnog teksta može zaključiti koliko je duga njenja tradicija u Velikoj Trnovitici i koliko su u pokretanje i opstanak knjižnice ulagali učitelji i škola.

Iako je naša knjižnica sada isključivo školska, s nastojanjem da postane suvremeni bibliotečno-informacijski centar, i u ovim skromnim uvjetima vrlo se često njome koriste i srednjoškolci, a učenici naše škole nerijetko posuđuju knjige za svoje bake i djedove.

Koliko nam je važno imati ugodnu, lijepu i opremljenu knjižnicu, najbolje pokazuje radost naše djece koja često i kratke školske odmore provode družeći se s knjigama. •

ugodaja. Svaka pisanica je drugačija, tu su pisanice u košarici, pisanice u obliku zeca, cvjetića, leptirića, 50-tak pisanica u pregršt lijepih boja i najrazličitijeg oblika. Ona svoje radove prodaje po cijeni od 10 kn.

Pozivamo Vas da nas posjetite u Gradskoj knjižnici, na Odjelu za odrasle, i da zajedno s nama uživate u bojama i oblicima rukom izrađenih pisanica. Izložba će biti otvorena Od 9. do 17. travnja, za vrijeme otvorenosti Knjižnice.

— Marjana Janeš-Zulj

KNJIŽNICE ZA KORISNIKE

Prvi rezultati ispitivanja zadovoljstva korisnika knjižničnim uslugama u Koprivničko-križevackoj županiji

Piše LJILJANA VUGRINEC

Kako bi svoje poslovanje i usluge što više približili stvarnim potrebama korisnika, knjižničari gradskih knjižnica u Koprivničko-križevackoj županiji željni su saznati kako njihovi korisnici ocjenjuju postojeće usluge koje u svojoj knjižnici mogu dobiti, koja poboljšanja smatraju potrebnima te kakve su njihove želje i zahtjevi u pogledu uvođenja novih knjižničnih usluga.

S tim ciljem, u organizaciji Županijske matične službe, provedeno je istraživanje među korisnicima gradskih knjižnica u Koprivnici, Križevcima i Đurđevcu. U istraživanju je, ispunjavanjem opsežnog upitnika, sudjelovalo 130 ispitanika, korisnika svih odjela Knjižnice i čitaonice "Fran Galović" Koprivnica (89 ispitanika), Gradske knjižnice "Franjo Marković" Križevci (21 ispitanik) te Gradske knjižnice Đurđevac (20 ispitanika).

U koncipiranju upitnika te analizi rezultata sudjelovale su Sandra Kantar, knjižničarka u križevačkoj Gradskoj knjižnici te voditeljica Županijske matične službe, Ljiljana Vugrince, zajedno s drugim djelatnicima koprivničke Knjižnice, a u provođenju samog istraživanja nezamjenjiva je bila uloga knjižničara na pojedinim odjelima svih triju gradskih knjižnica.

S obzirom na opširnost upitnika, kao i to da je analiza upitnika još uvijek u tijeku, za ovaj broj *Sveska* pripremili smo odabir najzanimljivijih rezultata.

Saznali smo, tako, da većina ispitanih korisnika (41% odgovora) do-

lazi u knjižnicu zbog ponajviše vlastitog zadovoljstva. U odgovoru na pitanje "Koji su najvažniji razlozi vašeg upisa u knjižnicu?" na drugom su mjestu potrebe vezane za

školovanje (22% odgovora), a na trećem potrebe istraživanja u osobne svrhe (17% odgovora). Ostale postotke podijelili su odgovori: potrebe posla (8%), potrebe djece (7%) i razni drugi razlozi (5%).

Ocenjujući svoju suradnju s djelatnicima knjižnice čiji su članovi, čak 90% ispitanika ocijenilo je tu suradnju kao dobru, njih 10% kao osrednju, dok nitko od ispitanika nije ocijenio suradnju s knjižničarima kao nezadovoljavajuću.

Posebno zanimljivima čine nam se mišljenja korisnika o osobinama koje bi svaki knjižničar trebao imati. Kao najvažniju osobinu većina je korisnika na prvom mjestu istakla **susretljivost**, zatim **poznavanje struke i opću informiranost**. Slijedi **kumunikativnost**, dok su najmanje važne osobine knjižničara - prema mišljenju ispitanika - **obrazovanost i dinamičnost**.

Kod pitanja "Kako ocjenjujete predstavljenost knjižničarske struke u javnosti?" mišljenja ispitanika su se razlikovala: njih 47% smatra daje predstavljenost osrednja, 35% ispitanika ocjenjuje ju kao dobru, dok njih 18% vjeruje da predstavljenost struke u javnosti do sada nije bila zadovoljavajuća.

Ispitani korisnici odgovarali su i na pitanje o tome što može najviše utjecati na unapređivanje rada knjižnica. Većina ih je, u podjednakom postotku, odabrala četiri ponuđena odgovora:

Na unapređivanje rada knjižničce najviše može utjecati:

1. bolja financijska podrška države (21% odgovora)
  2. više knjiga i druge grade (20% odgovora)
  3. stručnost i zalaganje samih djelatnika (19% odgovora)
  4. bolja financijska podrška lokalne zajednice (19% odgovora)
- Ostali su odgovori bili: sponzori

IZ NARODNIH KNJIŽNICA

(8%), bolja oprema (7%), kvalitetnija oprema (4%) te nešto drugo (1%), dok 1% ispitanika nije odgovorio na ovo pitanje.

Ispitanici su, zatim, ocijenili različite aspekte rada svojih knjižnica, a rezultati su sljedeći:

1. smještaj knjižnice	4,8
2. ljubaznost osoblja	4,6
3. uređenje prostora	4,6
4. izbor novina i tjednih časopisa	4,2
5. fond knjiga za djecu	4,1
6. kompjutorska oprema	4,0
7. veličina prostora	4,0
8. fond knjiga za odrasle	3,9
9. izbor stručnih časopisa	3,7
10. izbor priručnika i drugih informacijskih pomagala	3,7
11. kulturno-animacijski programi	3,7
12. pristupačnost knjižnici	3,7
13. obrazovni programi	3,6
14. radno vrijeme	3,6
15. CD-ROM za djecu	3,4
16. CD-ROAA za odrasle	3,4
17. izbor video-filmova	2,7
18. izbor audio-kaseta	2,7

Ukupna opća ocjena rada gradskih knjižnica u Koprivničko-križevačkoj županiji bila bi, prema tome, 3,8 ili solidan vrlo dobar. Tome u prilog govorи i rezultat sljedećeg pitanja iz ankete gdje se 65% korisnika izjasnilo da knjižnica u potpunosti ispunjava njihova očekivanja, 39% ih smatra da knjižnica očekivanja ispunjava samo djelomično, a 2% nedovoljno, dok 3% ispitanika nije odgovorilo na ovo pitanje.

Kao i kod svake ankete, među najzanimljivijim odgovorima su oni koje ispitanici daju slobodno, prema vlastitoj želji. Stoga izdvajamo najčešće i najzanimljivije odgovore i komentare na posljednja dva pitanja iz upitnika koja su glasila: "Kad bi u knjižnici postojala mogućnost za uvođenje samo jednog poboljšanja, što bi to trebalo biti?" te "Primjedbe i prijedlozi":

KOPRIVNICA

- veći fond knjiga (više novih naslova, više primjeraka istog naslova, stručnih knjiga...)
- uvesti duže radno vrijeme (produljeno, cjelodnevno i s.)
- nabaviti novi bibliobus (veći, suvremeniji, bolje opremljen)
- mogućnost posudbe više od 4 knjige
- uvesti Internet na Dječji odjel
- veći izbor CD-ROM-ova
- poboljšati izbor video-filmova
- zaposliti više djelatnika
- novi prostor za književne večeri (sadašnji je klaustrofobičan)
- udobnije stolice u studijskom odjelu

- bolja kompjutorska opremljenost
- novi moderni uređaji - npr. fotokopirka u boji
- staviti u posudbu stari zaštićeni fond
- veća dostupnost starijih brojeva časopisa (ne vide se na policama)
- omogućiti pristup invalidima
- brže pružanje usluge
- ukinuti doplatu za treću knjigu
- povećati izbor dnevnih novina i časopisa
- brža nabava novih naslova s rang-lista SAD i sli.

- veći prostor

KRIŽEVCI

- više stručne literature
- više primjeraka jedne knjige
- duže radno vrijeme
- veći prostor
- više raznih radionica
- više dječjih časopisa
- Internet na Dječjem odjelu
- posudba CD-a
- zaposliti više knjižničara
- smanjiti cijenu članarine

ĐURĐEVAC

- veći fond knjiga (više primjeraka, više novih naslova, više stručne literature)

- više strane literature
- objedinjenje prostora
- zapošljavanje još 1-2 djelatnika
- izložbeni etno-kutak
- još 2 ili više kompjutera
- posuđivanje pojedinih časopisa
- više knjiga za mlade
- lagana glazbena strujanja unutar interijera, s naglaskom na klasičnu
- obavijestiti korisnike o radnom vremenu za blagdane bar 15 dana prije.

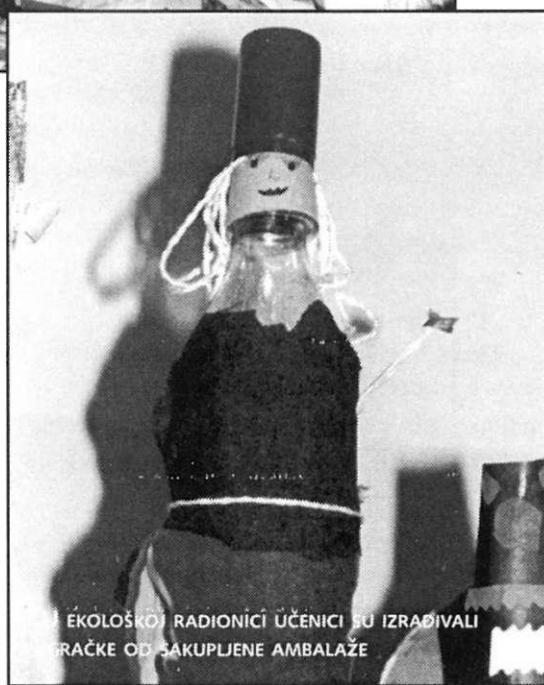
ŠKOLSKA KNJIŽNICA MJESTO DJEĆJEG STVARALAŠTVA

Piše DANIJELA ZAGOREC

Skolska knjižnica je prostor u školi namijenjen prije svega učenicima i nastavnicima, a služi za posudbu knjiga, čitanje knjiga i časopisa, gledanje TV-a, ali i za druženje učenika. Upravo nam je ovo posljednje poslužilo kao ideja vodilja da jedno mjesto u okupljamo učenike u prostoriji školske knjižnice. Naša druženja nazvali smo kreativne radionice, jer kroz tu vrstu neposrednog rada s učenicima nastojimo zadovoljiti osnovnu dječju potrebu, a to je učenje kroz igru, stvaralaštvo i razvijanje mašte. Tako smo u drugom polugodištu socijalna radnica škole, Elvira Kiš i ja osmislice program rada kreativnih radionica koje se odonda uspješno ostvaruju. Prva radionica protekla je u upoznavanju nas i učenika, ali i učenika međusobno, jer je svatko morao reći nekoliko riječi o sebi, svojim hobijima, slobodnim aktivnostima, ponešto o svojoj obitelji i sl. Učenicima se svidjela otvorenost kojom smo

pristupili međusobnom upoznavanju što im je pomoglo da savladaju početnu tremu i time pridonesu opuštenom raspoloženju.

Jedna od uspješnijih kreativnih radionica bila je ekološka radionica koja je za cilj imala razvijanje ekološke svijesti i poticanje učeni-

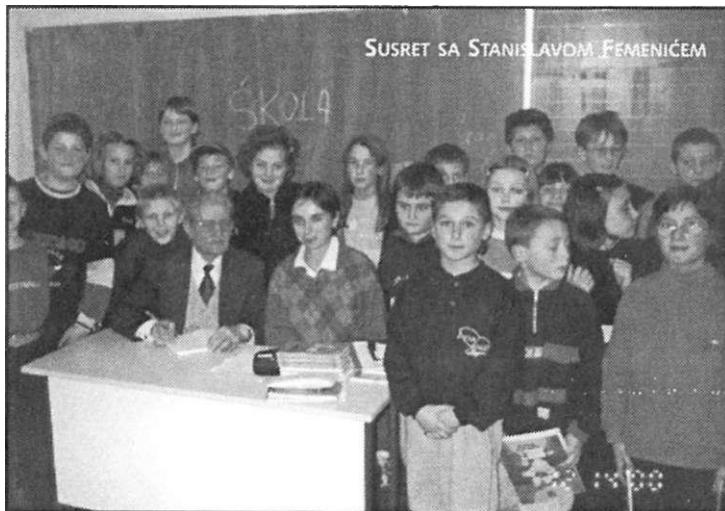
ka na očuvanje okoliša. Od sakupljene ambalaže (čašice od jogurta, tetrapak od mlijeka i sokova, plastični poklopci, plastične boce od sokova, role od papira i drugo) učenici su izrađivali igračke: rakete, automobile, autobuse, vile, lutke, kućice, cvijeće i još mnogo različitih motiva. Ta radionica potrajala je čitav mjesec jer su djeca pokazala za nju velik interes pa su izrađivala igračke i ostale dane u tjednu; pod velikim odmorima, dok su čekali prijevoz kući ili na neku drugu školsku aktivnost, a ne samo u terminu predviđenom za radionicu. Zanimljivo je da skupina djece koja dolazi na radionicu obuhvaća različitu životnu dob, pa tako imamo učenike od trećeg od osmog razreda. To samo pokazuje da u djece postoji neiscrpna energija kada je u pitanju kreativnost i da ona ne poznaje dobne granice.

Ostale radionice koje smo otvarili s učenicima, bile su usmjerenе najačanje vlastite osobnosti, na upoznavanje vlastitog ja i odnosa prema drugim ljudima. Tako su, npr., učenici izrađivali svaki svoj plakat koji se sastojao od izrezanih sličica i riječi ili rečenica iz nekog časopisa, a učenici su ih izrezivali prema vlastitom odabiru. Kasnije smo razgovarali o tome, a svaki je učenik objasnio zašto je odabrao upravo takve slike i takve riječi. Ponovo smo kroz igru naučili nešto jedni o drugima, a prije svega da je svatko od nas jedinstven i drugačiji od drugih i da nas međusobna različitost čini bogatijima i boljima.

SUSRET SA STANISLAVOM FEMENIĆEM

Piše DANIJELA ZAGOREC

14. prosinca 2000. godine u našoj školi ugostili smo pisca Stanislava Femenića, autora brojnih knjiga pjesama i priča za djecu. Susretu su prisustvovali učenici od prvog do četvrtog razreda u oba turnusa. Pisac nam je posebno predstavio knjigu *Hrvatske bajke i basne* u kojoj je zastupljen s čak sedam basni, a upoznao nas je i sa svojim ostalim stvaralaštvom čitajući i

recitirajući pjesme, zagonetke i kratke priče. Učenici su sa zanimanjem slušali sve što im je pisac čitao sudjelujući u odgometavanju zagonetki i pitalica te postavljajući piscu razna pitanja. Cijeli je susret protekao u veselom i razigranom raspoloženju uz učenički smijeh i poneku ispričanu šalu.

Femenić se danas svrstava među najbolje basnopisce u našoj književnosti, a njegove su pjesme i basne našle mjesto u mnogim dječjim čitankama. Dosad su objavljene Fe-

menićeve zbirke pjesama: *Puž na ljetovanju*, *Krijesnice*, *Trči, trči Trčimir*, i *Idi pa vidi*. Objavio je i dvije zbirke priča i basni za djecu: *Tikva s nosom* i *Dosjetljivi jedan*. 1996. izašla mu je knjiga: *Ludi kamen*.

Da se radi o piscu velike maštovitosti koji se uspješno poigrava riječima i stvara neuobičajene priče (npr. priča *Mjerica meda* u kojoj sve riječi počinju slovom m), prepoznali su i učenici koji su za uspo-

menu kupili knjigu *Hrvatske bajke i basne*, a da se uvjek kada otvore knjigu prisjetite susreta, pisac se svakome od njih potpisao. Zanimljivo jest i to da je Femenić po

struci liječnik, ali su književnost i pisanje za djecu njegova velika ljubav pa ga upravo po tome i prepoznajemo.

Naši "snimatelji", učenici osmog razreda, pobrinuli su se da sve ovo ne zaboravimo i kamerom zabilježili naše druženje s gospodinom Stanislavom Femenićem.

Susret je završen zajedničkom fotografijom s piscem, uz želju da se ponovo vidimo na nekom novom susretu.

"DOBRE KNJIGE MORAJU PUTOVATI. IZ RUKE U RUKU. NA TOM PUTU UVIJEK SE NEŠTO ZANIMUIVO DOGODI. S UUDIMA I KNJIGAMA."

Citat je ovo iz knjige Melite Rundek *Psima ulaz zabranjen*. O knjizi koju nam je autorica predstavila na književnom susretu 13. studenoga 2000. godine piše Mirna Kilić, učenica 8. b razreda. Mirna će nas upoznati s još dvije knjige po svom izboru.

Melita Rundek, mlada i darovita književnica, pobliže nas je upoznala sa svojim romanom *Psima uiaz zabranjen*. Prije svega, spomenimo da je autorica za ovu knjigu dobila pivu nagradu Ivana Brlie-Mažuranić 1999. god.

Najviše nas je zanimalo što je Melitu potaknulo da napiše ovu "veselu ljubavnu pripovijest o psima, knjigama i ostalom". Odgovor je vrlo zanimljiv! Osim što piše knjige, ova književnica radi u knjižnici. Jednog dana je u knjižnici ugledala psa koji se ispružio ispred polica s knjigama i radosno mahao repom. Nekoliko puta taj je pas sam dolazio u knjižnicu, a kako i zašto - nitko nije znao! Možda je ipak Melita znala zašto! Želio je postati junak neke knjige, pa je to, na kraju, i postao. Taj pas je junak Melitinog romana.

Ova književnica ne samo da voli knjige (to se podrazumijeva), nego ona misli da je knjiga čarolija, a dobri pisci čarobnjaci. Postoje muogi razlozi za tugu, a osmijeh pronašlazimo u humorističnim djelima, i to je čarolija! Takvo čarobno djelo je i Melitin roman, a Melita Rundek je za nas pravi čarobnjak.

Knjiga ima zanimljivu fabulu i likove, čiji je svijet, unutrašnji i vanjski, bogato opisan. U tom svijetu likovi se susreću s neizbjegnim životnim preprekama. Oni ih na razne načine rješavaju vjerom u sebe i neočekivanim događajima koje proživljavaju. Kako i kome se sve to zabilježilo, otkrit ćete ako pročitate ovaj roman. Možda prepozname sebe u nekom od ovih likova. Uostalom, ovo djelo jest čarolija, zar ne?

Stoga, vjerujem da će vas očarati, a poneke i začarati!

—Mirjana Mišinović

IZ ŠKOLSKIH KNJIŽNICA

DOGAĐANJA VEZANA UZ KNJIŽNICU OŠ "ANDRIJE PALMOVIĆA" U RASINJI

Svelikim ponosom i radošću ističemo da nam je školska godina 2000./2001. prepuna događanja neposredno ili posredno vezanih uz našu knjižnicu. Time sam, još jednom, potvrđujemo činjenicu važnosti knjižnice u sastavu škole te nebrojenih mogućnosti rada u odgoju i obrazovanju korisnika-učenika i nastavnika.

U malom prostoru knjižnice OS "Andrije Palmovića" u Rasinji nije bilo dovoljno mesta za sve učenike i nastavnike koji su željeli prisustvovati susretu s poznatim dječjim književnikom Antonom Gardašom. Stoga su se brojni zainteresirani smjestili u prostor školske dvorane. Druženje s poznatim piscem proteklo je u ugodnom i stvaralačkom rasporedu (autor i učenici sami su sročili i naučili jednu novu pjesmicu) i na obostrano zadovoljstvo. Gospodin Gardaš predstavio nam je jedan od svojih najnovijih romana za djecu *Miron u škripcu*, a potom je razgovarao s učenicima i odgovarao na njihova pitanja. Školska je knjižnica ovom prigodom obogatila svoj fond djelima poznatog pisca koja su na veliko zadovoljstvo knjižničara uskoro bila "razgrabljena" s polica.

Za učenike viših razreda škole organizirana je kazališna predstava *Sve moje komedije* u kojoj je poznati hrvatski glumac Pero Kvrgić izradio odlomke tekstova brojnih uloga koje je odigrao. Svi prisutni bili su oduševljeni ovim glumačkim umijećem, a svoje su zadovoljstvo iskazali brojnim i glasnim pljeskom.

Još jedna kazališna predstava obogatila nam je događanja ove školske godine. To je lutkarska predstava *Tintilinić* koja je namijenjena predškolskom uzrastu. Mališani, polaznici male škole, uživali su u ovoj lutkarskoj predstavi u organizaciji izdavačke kuće "Profil". Uz glavnog junaka predstave, Tintilinića, mališani su naučili neke nove riječi, obnovili znanje o osnovnim higijenskim navikama, a sve to uz zvukove nove pjesmice koju su vrlo brzo naučili pjevati.

U organizaciji naše škole učenici su prisustvovali i projekciji vrlo zanimljivog dugometražnog animiranog filma iz produkcije VValta Disneva pod nazivom *Dinosaur*. Projekcija je održana u prostoru Društvenog doma u Rasinji (prostor i oprema!), a mnogobrojni poklonici sedme umjetnosti svakako su došli na svoje.

Zahvaljujući angažiranosti i radu našeg kolektiva, školska knjižnica sve više postaje mjestom okupljanja učenika škole te prostorom u koji učenici sve češće i sve radosnije navraćaju te se u njemu i sve više zadržavaju.

—Nataša Petrović

MALA KULTURNA DOGAĐANJA U OŠ ROVIŠĆE

Cesto mislimo kako u seoskim sredinama vlada kulturna pustoš i praznina. Djeca koja žive na selu imaju mnogo manje mogućnosti susresti se s pravim umjetnicima pa su stoga škole najčešće jedine koje im to omogućuju. Djeci je to potrebno i dobro znamo da prihvataju sve što odskače od uobičajenog i unosi živost u školske dane.

Kao ilustraciju navest ću samo nekoliko događaja koji su se u posljednje vrijeme dogodili u našoj skromnoj školi.

Najprije smo 13. studenog 2000. bili domaćini Meliti Rundek, književnici koja je za svoj prvi roman dobila i prvu nagradu "Ivana Brlić-Mažuranić". Autoricu knjige *Psima ulaz zabranjen* predstavila nam je urednica Školske knjige, gospođa Miroslava Vučić, a zatim nam je o sebi i svojoj knjizi govorila Melita Rundek. Vrijeme je brzo prošlo u ugodnom druženju, učenici su se zainteresirali i jedva čekali da mogu pročitati knjigu. Vjerujemo kako će ona ne samo postati hit, nego i ostati nezaobilazna i omiljena mnogim generacijama čitatelja, jer u sebi nosi svevremeni duh ljubavi i ljepote.

Kao domaćini susreta, od Školske

knjige dobili smo na poklon komplet knjiga koje su obogatile naš knjižni fond, a prekrasna knjiga Melite Rundek već ima svoje obožavatelje.

Drugo događanje zbilo se 12. prosinca kada su našu školu svojim dolaskom počastile gošće iz Zagreba, dramska umjetnica Lela Margitić i šansonijerka Lada Kos. One su učenicima od 1. do 4. razreda približile pjesničku riječ Enesa Kiševića, predstavivši ga kroz glazbeno-poetski kolaž *Mačak u trapericama* koji je uglazbila Lada Kos. Uz pratnju gitare umjetnice su djeci pokazale kako se poezija može govoriti, pjevati i igrati. Učenici su vidjeli nešto drugačije, oduševili se i zasigurno će im dugo ostati u sjećanju. Nadamo se da ovo nije i posljednje druženje s ovim darovitim umjetnicama.

Nadalje, 5. ožujka 2001. naša je škola bila domaćin Međuopćinskih susreta Lidrano na kojima su svoje umijeće u scenskom, literarnom i novinarskom izrazu pokazali učenici iz Velikog Trojstva, Nove Rače, Velike Pisanice, Kapele i Rovišća.

Iza nas je još jedan književni susret koji je održan 29. ožujka, a u posjet nam je ovog puta stigao jedan od najčitanijih pisaca za djecu (bar u našoj školi) - Anto Gardaš. Djecu je oduševio osobito svojim "angažiranim" romanom *Miron u škripcu*.

Sva su se ova događanja (osim Lidrana) odvijala u organizaciji školske knjižnice u sklopu plana kulturne i javne djelatnosti. Veoma je značajno djeci te dobi pružiti mogućnost da dođu u dodir s umjetnošću i umjetnicima. To je vrlo dobro ulaganje u budućnost. Djeca su spremna prihvati neslućeno mnogo, njihove su duše pune emocija koje tek trebaju naučiti izraziti, a oči širom otvorene za sve novo i lijepo. Dajući im, možemo od njih nešto i očekivati. Vratit će nam svojom maštovitošću, kreativnošću, osmijehom. Treba li nam bolja nagrada?

—Mirjana Milinović

STRUČNI SKUPOVI ZA ŠKOLSKE KNJIŽNIČARE U 2000. GODINI

Piše ILIJA PEJIĆ

Akтиви školskih knjižničara ustanovljeni su oblici stručnog usavršavanja. Dosadašnja iskustva više su no ugodna: knjižničari rado ovakve skupove posjećuju, upoznaju se s novostima na polju školskog knjižničarstva, a usto, u neformalnim druženjima izmjenjuju iskustva. Aktivi su i predstavljanje godišnjih dostignuća svake knjižnice. Pripremaju se u suradničkom ozračju školskih knjižničara s voditeljem Županijske matične službe uz suglasnost Županijskog ureda za prosvjetu i kulturu, Razvojne službe NSK-a te Zavoda za unapređenje školstva Ministarstva prosvjete. U 2000. g. održana su takva četiri stručna skupa: 25. veljače 2000. u Gimnaziji Bjelovar, 14. ožujka 2000. u Gimnaziji Virovitica, 3. studenog 2000. u OŠ V Nazora u Virovitici te 17. studenog 2000. u OŠ V Nazora u Daruvaru. U ovom napisu osvrnut ćemo se na posljednja dva stručna skupa, budući da su prva dva već prikazana u posljednjem broju *Novosti*.

Na 15. aktivu školskih knjižničara Bjelovarsko-bilogorske županije održanom 17. studenog 2000. g. u OS V Nazora u Daruvaru, upoznali smo u uvodu iznimno uspešnu školu i dobro uređenu knjižnicu (pozdravna riječ gđe Lj. Novaković, ravnateljice Škole). Skup je pozdravio i gosp. I. Cegledi, predstavnik Županijskog ureda za prosvjetu i kulturu. U stručnom dijelu Ljerka Medved (OŠ Voćin) u izlaganju Lektira kao leptira, knjiž-

ničarima je pokazala kako lektira može biti igra i zabava, ugodna obveza, zahvaljujući ponajprije motivacijskim sposobnostima knjižničara i drugih učitelja.

U multimedijalnom projektu *Put k slobodi - školske knjižnice i zbirke publikacija iz kršćanstva u odgoju za slobodu, mir i demokraciju*, Ilija Pejić je iznio u uvodu neke misli o slobodi, jer kršćanstvu je od najranijih početaka imanentna sloboda. Postavljajući s učenicima metodički osmišljenu izložbu *Egzdus - izlazak židovskog naroda iz ropstva u obećanu zemlju Kanaan*, koji je svoju transformaciju našao u književnosti (hrvatskoj i svjetskoj), slikarstvu (Kljaković, Chagal i mnogi drugi), povijesti i geografiji (zemljovid Palestine i Egipta u vrijeme Izlaska), glazbi (Beethoven i drugi), pružaju nam se neslućene mogućnosti korelacije raznih nastavnih područja, ali i poticajno bogatstvo promišljanja o slobodi izbora i opredjeljenja (rat-mir, suživot-netolerancija, demokracija-jednoumlje, mržnja-ljubav...) jer čovjek je slobodno biće. Kad se već prihvaćeni rukopis izlaganja u cijelosti objavi u zborniku Proljetne škole školskih knjižničara, iznesene misli bit će još jasnije. Nažalost, školske knjižnice ovakve i slične poticajne projekte teško mogu ostvarivati, jer zbirke knjiga iz kršćanstva i drugih religija su opsegom male i neizgrađene.

Središnja tema 12. proljetne škole školskih knjižničara (Crikvenica, 17.-20. svibnja 2000.) bila je kršćanstvo u programima i fondovima školskih knjižnica. O već spo-

menutoj i drugim temama s te škole (školski knjižničar i nova tehnologija, planiranje i programiranje rada školskog knjižničara, lektira i mladi čitatelji) izvjestila nas je Tatjana Marinić (Trgovačka škola Bjelovar).

S informatizacijom školskih knjižnica započelo se još 1998.g. Dosad su u *Metel Win* programu cjelokupni fond obradile tri knjižnice: OŠ Rovišće, Tehničke škole Daruvar i Srednje škole Garešnica. O svojim iskustvima u radu s *Metel Wm*-om govorila je kolegica Mirjana Milinović (OŠ Rovišće). U 2001. g. planira se istim programom opremiti još deset školskih knjižnica u BBŽ-u (I., II., III. i IV osnovna škola u Bjelovaru, OŠ Čazma, OŠ Ivanska, OŠ Grubišno Polje, OŠ V. Nazora Daruvar, Gimnazija Bjelovar i Srednja škola Čazma).

Zdenka Venus-Miklić je bila u knjižnici Gimnazije Poljane u Ljubljani te nam je iznijela svoje dojmove s tog stručnog putovanja, a I. Pejić o temi sljedećeg aktiva u veljači 2001. g. (suradnja škole i knjižnice u odgajanju čitatelja). Središnja tema 13. proljetne škole školskih knjižničara bit će posvećena interdisciplinarnosti i intermedijalnosti u radu školske knjižničara. Od ostalih informacija važno je istaknuti Dane Školske knjige i mogućnosti izvanrednog studija knjižničarstva u Osijeku.

Sličan ovome, održan je 3. studenog 2000. u OŠ V Nazora u Virovitici 10. aktiv školskih knjižničara Virovitičko-podravske županije.

Na spomenutim skupovima ponovo je došla do izražaja knjižničarska i pedagoška stručnost školskih knjižničara. Školske knjižnice su mesta gdje se razvijaju sve sposobnosti učenika, a posebice samostalnost u pronalaženju i kritičnost u vrednovanju pronađenih informacija. Jednom riječju, odgajaju buduće aktivne, kritične i korisne građane demokratskog, građanskog društva.

KNJIŽNICA MUZEJA GRADA KOPRIVNICE

Piše LJILJANA VUGRINEC

OSNUTAK KNJIŽNICE

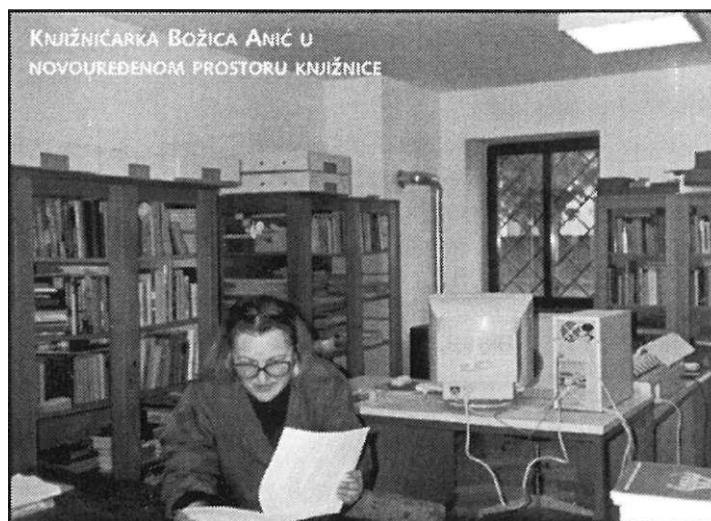
Knjižnica Muzeja grada Koprivnice specijalna je knjižnica muzejsko-galerijskog tipa. Građa za knjižnicu prikuplja se, paralelno s ostalim muzejskim zbirkama već od kraja 1945. godine, kada je na prijedlog knjižara Vinka Vošickog osnovan Odbor za osnutak Muzeja grada Koprivnice.

U osnivanju muzejske stručne knjižnice velika je zasluga dr. Leandera Brozovića, osnivača Muzeja grada Koprivnice i njegovog prvog ravnatelja te jednog od najvećih donatora, a među prvim darovateljima vrijednih knjiga za muzejsku stručnu knjižnicu bili su i drugi ugledni Koprivničane, napr. dr. Rudolf Horvat, Valko Loborec, Krinoslav Savor, Vinko Vošicki i drugi.

GRAĐA I ZBIRKE

Tijekom više od pedeset godina djelovanja Muzeja, formiran je bogat i raznovrstan knjižnični fond koji danas broji oko 10000 svezaka knjiga. Građa je najvećim dijelom nabavljana poklonima i razmjenom, a manjim dijelom i kupnjom. Poštena se pažnja sve do danas posvećuje prikupljanju građe za zavičajnu zbirku.

Unutar zavičajne zbirke čuva se i arhivska građa vezana uz Koprivnicu, a od posebnih zbirki iz-

dvojimo kao najznačajnije: zbirku starih i rijetkih knjiga, zbirku periodike koja obuhvaća kompletirana godišta i pojedine primjerke novina

koje su izlazile u Koprivnici, zbirke znamenitih zavičajnih stvaratelja, kao što su Miškina, Vošicki, Brozović i drugi.

IZDAVAČKA DJELATNOST

Stalnom širenju fonda muzejske knjižnice umnogome doprinosi izdavačka djelatnost Muzeja. U razdoblju 1946.-1953. izlazio je *Zbornik Muzeja grada Koprivnice; Podravski zbornik*, pokrenut 1975. godine, redovito izlazi već dvadeset i pet godina; u Biblioteci Podravskog zbornika (pokrenutoj 1977. godine) izašlo je više desetaka naslova knjiga, a tu je i velik broj kataloga s likovnih i ostalih izložbi, plakata, razglednica, kalendara kao i drugog sitnog tiska.

Zahvaljujući razmjeni vlastitih izdanja s drugim muzejima, ne samo iz Hrvatske već i iz Italije, Austrije, Njemačke, Mađarske, Češke, Poljske, Rumunjske itd., formiran je vrijedan fond stručne literature s područja arheologije, etnologije, povijesti i povijesti umjetnosti i sl., koju u svom radu koriste kustosi Muzeja grada, ali i brojni drugi korisnici muzejske knjižnice.

SMJEŠTAJ KNJIŽNICE - DUGOGODIŠNJI PROBLEM

Unatoč bogatoj i vrijednoj građi kojom raspolaze, muzejska se knjižnica donedavno mogla samo uvjetno nazivati knjižnicom, jer nije imala jedinstveni prostor, već je njena građa bila pohranjena na tri lokacije - u zgradi Muzeja, Galeriji Koprivnica i Vili Malančec - što je znatno otežalo pronalaženje i korištenje vrijedne knjižnične građe.

Krajem 1997. godine knjižnica dobiva knjižničara - prvoga u svojoj

IZ SPECIJALNIH KNJIŽNICA

pedesetogodišnjoj povijesti! Nova knjižničarka, prof. Božica Anić, odmah započinje radove na sređivanju knjižnične građe, s ciljem formiranja suvremene i što funkcionalnije muješke knjižnice.

Tijekom cijele **1998.** godine paralelno su se odvijali poslovi na razvrstavanju i zaštiti građe smještene u zgradama Muzeja i Vili Malančec te građevinski radovi kojima su se prostori dotadašnjih mujeških depoa (nekadašnjih zatvorskih čelija!) preuređivali za potrebe knjižnice. Uvedena je kompjutorska obrada (klasifikacija i katalogizacija) građe prema programu CROLIST Nacionalne i sveučilišne knjižnice.

U NOVOM PROSTORU

Početkom **1999.** godine završena je prva faza građevinskih radova i knjižnica je useljena u novouređeni prostor u prizemlju zgrade Muzeja gdje se danas nalazi i radni prostor knjižničara te čitaonica za korisnike.

Dovršenjem druge faze krajem **1999.** godine knjižnica je dobila suvremeno opremljeno knjižnično spremište, što je omogućilo daljnje razvrstavanje i pohranjivanje građe u skladu sa strogim propisima i važećim standardima zaštite.

U **2000.** godini provedena je revizija fototeke, a za **2001.** planirana je revizija knjižnog fonda koja je upravo u tijeku. Po završetku poslova na fizičkom sređivanju građe, bit će moguće prići kompjutorskoj obradi te automatizaciji knjižničnoga poslovanja, kako bi vrijedna i bogata građa ove knjižnice u budućnosti bila ne samo što bolje sačuvana, već i što dostupnija svim potencijalnim korisnicima. •

3. DANI SPECIJALNOGA KNJIŽNIČARSTVA

Poput prvih, i treći ovogodišnji dani specijalnog knjižničarstva održani su u Rijeci - 23. i 24 travnja 2001. g., pod zajedničkim nazivom *Specijalne knjižnice - izazov novoga vremena*.

Skup koji je okupio pedesetak specijalnih knjižničara obilježili su kolege iz Slovenije i Njemačke, a ako je postojao zajednički naglasak skupa, bila je to situacija i stanje u specijalnim knjižnicama na području kulture.

Na ovu temu opsežne preglede predstirale su mr. Nada Češnovar u predavanju *Slovenske specijalne knjižnice na području kulture i Snježana Radova ni ja Mileusnić - Muješke knjižnice Hrvatske na Internetu i pregled situacije u svijetu*.

Predavanje predsjednika Udrženja specijalnih knjižnica Njemačke dr. Rafaela Balla odnosilo se na upravljanje kvalitetom elektroničkih knjižničnih usluga, a praktična i inspirativna prezentacija File Bekavac Lokmer i Andreje Janečković - *Svaki dan naučiti nešto novo: permanentno obrazovanje knjižničara u Hrvatskoj temeljilo se je na iskustvima njemačkih kolega*.

Konkretnе prezentacije komercijalnih baza podataka i radionice bile su namijenjene pretraživanju elektroničkih izvora informacija dostupnih preko NSK - EBSCO i EMERAI/D (dr. Maja Jokić), kao i kako uspješno oblikovati web stranice knjižnice koje su pobudile i najveći interes sudionika skupa i stoje sigurno smjernica za koncepciju narednih stručnih skupova specijalnih knjižničaru.

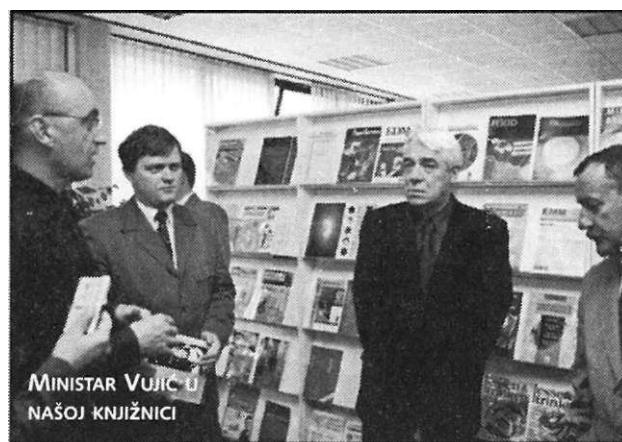
Upravo naglasak na njenoj edukacijskoj funkciji može ponuditi rješenja za situaciju u kojoj su se našle specijalne knjižnice.

-Dražen Herman

IZ "PODRAVKINE STRUČNE KNJIŽNICE"

Ministar kulture dr. Antun Vujić je u sklopu službenog posjeta koprivničkim kulturnim i privrednim institucijama, a povodom realizacije projekta *Bij rat kulture*, pokazao i značajan interes za ustrojstvo i način rada "Podravkine" stručne knjižnice.

Kao što je poznato, ova "Podravkina" cjelina formirana je da bude informacijski centar i stručan "servis" koji omogućuje svojim korisnicima uvid u najnovija saznanja na stručnim područjima >! njihovoga interesa. Prije svega to je omogućeno praćenjem brojnih stranih i domaćih publikacija, CD-ROM baza podataka, korištenjem komercijalnih hostova i nabavom stručne

literaturom.

Poseban interes dr. Vujić iskazao je za korištenje on-line pretraživanja kao najbržeg načina dolaska do novih informacija iz pojedinih područja znanja, mogućnostima korištenja i prisustva na Internetu, intranet stranicama "Podravke", stručnom časopisu "Podravka", ...

U "Podravkinoj" stručnoj knjižnici u toku su realizacije projekata proširenja i formiranja priručne knjižnice Belupo - kako bi literatura s područja farmacije i medicine bila na "dohvat roke" njihovim stručnjacima, zatim eventualna integracija s helenističkom knjižnicom "Podravka", kao i prezentacija stranica stručne knjižnice na Internetu.

-Dražen Herman

SEMINAR ACAA-a U ROVINJU

Piše SNJEŽANA ŠLABEK

URovinju je od 22. do 24. studenog prošle godine održan seminar pod nazivom *AKM—Moćnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture* koji je i ove godine organizirala AKM-ova radna grupa sastavljena od predstavnika iz sva tri društva (arhivi, knjižnice, muzeji). Naime, ovo je bio četvrti seminar po redu, a uz domaće, u programu su sudjelovali i inozemni stručnjaci, kao i gosti izvan AKM-ove zajednice. Pokretačka ideja ovakvih seminara proizašla je iz potrebe koju je nametnuo trend vremena, a to je nužnost suradnje arhiva, knjižnica i muzeja, kako bi se maksimalno izšlo u susret korisniku i omogućilo mu da on pretražujući bazu podataka dobije koherentan odgovor na svoj upit koji mu nude sve tri navedene institucije. Na taj način korisnik bi dobio kompletan tematski uvid na zadani upit, što je općenito trend sadašnjeg vremena, a za što je opet preduvjet da se grada koja se nalazi u našim kulturnim institucijama promatra kao zajednička kulturna baština. Zbog toga se na ovakvim seminarima istražuju teoretske pretpostavke unutar kojih se može smjestiti takva ideja, ispituju se načini i razine mogućih suradnja arhiva, knjižnica i muzeja, razmjenjuju se znanja, iskustva i ideje... Za provođenje takve suradnje potrebno se dobro upoznati sa suvremenom informacijskom infrastrukturom koja i predstavlja samu podlogu za provođenje takve suradnje. Zelimir Laszlo iz MDC-a prikazao je projekt, koji je i prijavio Ministarstvu kulture, a u kojem je objedinio međuinstitutionalnu su-

radnju MDC-a, NSK i Arhiva grada Zagreba. Na primjeru Augusta Senoe vrlo je slikovito predočio rezultate međusobne suradnje knjižnica, muzeja i arhiva. Korisniku se na upit Senoa pojave na ekrantu podaci o sveukupnoj gradi koju naše institucije imaju o toj gradi (knjige, rukopisi, slike itd.).

Program četvrtog seminara otvoren je prilično provakativnim predavanjem *Etičnost knjižničarstva?* Davora Ljubimira iz Američkog koledža menadžmenta i tehnologije u kojem je preispitivao ulogu knjižničarskog posla u odnosu na nove tehnologije, sveprisutnu digitalizaciju i ostale tendencije modernog vremena. Štavljenje naglasak na dva kompleksna etička pitanja, a to su: kako pomiriti selekciju informacija i necenzuiranu slobodu (tko bi trebao postavljati pravila selekcije i kakva su to mjerila, npr. na Internetu?) i otvoreno pitanje o tome što je to u knjižničarskom poslu što bi svojom važnošću moglo zasjeniti toliko "bezrezervno predavanje digitalizaciji". O sličnim pitanjima vezanim uz muzejsku struku govorio je i prof. Tomislav Sola, dok su sva ostala predavanja bila izričito stručna; raspravljalo se o aktualnim temama iz svih triju struka, uglavnom o normama i standardima, što je i razumljivo, budući da zahtjevi zajedničke suradnje traže redefiniranje jedinice građe, javlja se potreba za drugaćijim načelima i pravilima obrade.

Igor Gliha s Pravnog fakulteta vrlo je zanimljivo govorio o problemu autorskog prava i elektroničkom nakladništvu. Upravo su elektroničke publikacije područje na kojem ima još puno neriješenih pitanja, stoga ne začuđuje velik interes za tu temu. Na tu temu

nadovezali su se Sofija Klarin i Tomislav Murati s temom Identifikacija, odabir, obrada i osiguranje pristupa web-publikacijama. Posebno vrijedan dio seminara bile su već tradicionalne radionice s nizom zanimljivih i aktualnih tema. U radionici Internet nazivlje sudionici seminara mogli su se upoznati s nazivljem s kojim se susreće korisnik Interneta, definicijama postojećih termina i o hrvatskim terminima za to nazivlje. Zaključeno je da postoji potreba da se uspostavi zajednički rječnik triju struka. Kao i prethodnih godina, i ovaj put je radionica o *Dublin Core* u pobudila interes sudionika. Bilje to prilika da se dobije puno informacija o tom novom formatu, odnosno skupu kodova kojim se mogu opisati podaci na mreži (Internetu). U radionici iz Digitalizacije prikazan je proces digitalizacije fototeke Hrvatskog državnog arhiva te se ukazalo na cijeli niz mogućnosti primjene digitalnih izvora informacija na slike i slabovidne osobe. Potrebno je još istaknuti da je po prvi put održana radionica o promicanju kulturnog turizma na kojoj se nastojala osvestiti potreba da se knjižnice, muzeji i arhivi uključe i jasnije odrede u odnosu na turizam te da aktivno sudjeluju u oblikovanju turističke ponude. Skup je završen zajedničkim zaključkom da su ovakvi seminari više nego potrebni te da je zajednička aktivnost i suradnja između knjižnica, muzeja i arhiva nužna kako bi se moglo odgovoriti zahtjevima ovog informacijskog vremena u kojem je više nego ikad naglašena težnja prema znanju i, naravno, kvalitetnim i kompletним informacijama.

Koja će biti glavna tema na sljedećem skupu, odlučit će AKM-ova radna grupa dok su arhivisti izabrani kao izvršni organizatori sljedećeg skupa.

Još samo valja reći da sve što se događa u AKM-u možete saznati na webstranici <http://jagor.srce.hr/akm>. •

UVOD U OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD U KNJIŽNICI

Piše **ILIJA PEJIĆ**

Kad na mjesto knjižničara dođe netko tko nikad nije radio u knjižnici, a zaduženi ste da ga u kratkom vremenu uvedete u labirinte suvremenog knjižničarstva, htjeli vi to priznati ili ne, nameće vam se mnogo pitanja, a među njima su ona temeljna: što je tom knjižničaru potrebno znati u svakodnevnom radu, dakle odabir, a potom i osoba pred vama, njezini interesi, sposobnosti, motivacija za učenje. Slična pitanja su mi se nametala tijekom brojnih edukacija neknjižničara, posebice pristiglih iz školskih knjižnica. Zato je i napravljen detaljan plan edukacije koji se neprestano nadopunjuje.

Narodna knjižnica "R Preradović" u Bjelovaru je kao središnja, matična i najveća još od sredine šezdesetih organizirala slične, edukacijskog karaktera, stručne skupove, prvo za Kotar Bjelovar, poslije za Zajednicu općina Bjelovar i naposljetku za Bjelovarsko-bilogorsku i Virovitičko-podravsku županiju. Uvođenjem matične službe 1985., stručna usavršavanja pa i osposobljavanja onih koji prvi put dolaze raditi u knjižnicu, postala su učestalija i osmišljenija. Od 1992. u pravilu se godišnje održavaju dva put. Broj polaznika u grupi varira, od 3 do 10. U 2000. g., u rujnu, tri su knjižničarke bile na osposobljavanju: Romana Jurić, učiteljica razredne nastave (OŠ Končanica), Sandra Milek, dipl. informatičar (Tehnička škola Daruvar) i Jasna Sole, suradnik u nastavi (OS "I. Brlić-Mažuranić" Virovitica). U prosincu iste godine bilo je šest polaznika: Gordana Zovin, nastavnica hrv. jezika (OŠ Cačinci), Damir Najmenik, prof. hrv. jezika i književnosti (Srednja škola "S. Ivšić" Orahovica), Tanja Marković, suradnik u nas-

tavi (OŠ Štefanje), Krunčica Topolovčan, apsolvent predškolskog odgoja (OŠ Gornje Bazje), Tatjana Todorović, dipl. ing. agronomije (III. OŠ Bjelovar) i Nives Sokolean, dipl. komparatist i opći lingvist (OŠ Čazma).

Stručno osposobljavanje traje cijeli tjedan, a tri su dipl. knjižničara zadužena za provedbu: M. Iličić, T. Gatalica i I. Pejić. Prvi dan polaznici upoznaju osnove knjižničnog poslovanja (nabava, inventarizacija, tehnička obrada te revizija i otpis). Drugi dan im se prezentiraju osnove klasifikacije i katalogizacije, a treći i četvrti u praktičnim vježbama uz pomoć voditelja naučeno primjenjuju u praksi, obrađuju nove knjige i pritom ispisuju cjeloviti kataložni opis. Nakon što smo zajednički svrstali publikaciju u određenu stručnu skupinu, klasificirali, slijedi određivanje odrednice, a potom kataložni opis pisanjem stvarnog naslova, podnaslova, usporednog naslova..., dakle svih osam skupina. Odabir publikacija koje ćemo obraditi nerijetko nas prisiljavaju na razmišljanja koju odabrati odrednicu (osobnu, korporativnu, stvarnu, formalnu), potom za koje publikacije izradivati i sporedne uz obvezatne glavne kataložne kartice. Prakticiramo izradu abecednog i stručnog kataloga, jer se najčešće koriste u školskim i narodnim knjižnicama. Na početku petog dana pokazuju im se strojni načini obrade u *Metel-u*, a potom se polaznici raspoređuju po odjelima matične knjižnice da bi upoznali suvremenih ustroj knjižnice, ali i osnove informacijske službe, tj. kako se komunicira s korisnicima. Na kraju im se uručuju potvrđnice o stručnom usavršavanju.

Od mnoštva knjižničarske literature, u radu se najčešće koristimo Pravilnikom i priručnikom za izrad-

bu abecednih kataloga 1-2 E. Verone, Informacijskom službom D. Sečić, Knjižnicom osnovne škole T. Blažeković i B. Furlan, Radom u knjižnici K. Tadić, Uputama za poslovanje narodnih knjižnica (grupa autora) i UDK - Univerzalnom decimalnom klasifikacijom Lj. Filaković.

Ovim i sličnim osposobljavanjima nikako se ne mogu zamijeniti formalni oblici stjecanja stručnih zvanja, stručni ispit u NSK-a, odnosno redovni i izvanredni studij knjižničarstva na fakultetu, jer edukacije su tek pomoć djelatnicima da bi mogli raditi u knjižnici dok ne završe zakonom predviđeno školovanje. Matična služba im ukazuje na potrebu daljnog školovanja, a mnogima u polaganju stručnih ispišta i u studiju pomaže pribavljanjem literature i vlastitim znanjem i iskustvom. I u stjecanju knjižničarske spreme pojavile su se novine. Stručni ispit za VSS je ukinut (ostao je za VŠS i SSS) pa su mnogi prisiljeni upisivati dvogodišnji izvanredni, izuzetno skupi, studij knjižničarstva i završiti ga za pet godina od dana uposlenja, a mnogi ga i ne upisuju, posebice u školskim knjižnicama. Na mjestu školskog knjižničara rade godinu, dvije, a potom se vraćaju u nastavu. Zato se na našim edukacijama stalno pojavljuju novi polaznici. Ministarstvo prosvjete moglo bi pomoći mnogima sufinanciranjem izvanrednog studija koji bi trebao biti dvosemestralan i znatno jeftiniji i primjereni stvarnim potrebama školskog i narodnog knjižničarstva. Djelatnicima u narodnim knjižnicama u podmirivanju troškova studija pomažu ustanove u kojima rade. Sve veći broj mlađih diplomiranih knjižničara koji dolaze sa studija potiskivat će izvanredne oblike školovanja, ali oni će i dalje postojati. Zato ih je potrebno prilagoditi stvarnim potrebama.

POSJET GRADSKOJ KNJIŽNICI U GOSFORDU (Australija)

Za vrijeme boravka u Australiji, posjetio sam Gradsku knjižnicu u gradu Gosfordu. Gosford je administrativno središte Central Coast - područja sjeverno od Sydneys.

Knjižnica je po veličini i konceptu dosta slična knjižnici i čitaonici "Fran-

Galović". Ima odjele za odrasle, za djecu i mlade do 18 godina i odjel sa stručnom građom - slično našem studijskom odjelu. Svojim korisnicima nudi i usluge bibliobusne službe - imaju bibliobus za odrasle i bibliobus za mlade, kao i mogućnost dostave željene građe na kućnu adresu.

U knjižnici su ponosni na svoje posebne zbirke koje uključuju povijesne i sadašnje podatke o Central Coast području, lokalne i nacionalne novine, nacionalne i međunarodne knjige rođenih, umrlih i vjenčanih. Također postoji referentna građa za lokalnu povijest i obiteljska stabla.

Istaknuo bih još i uslugu pružanja besplatnih informacija (ne i savjeta) iz područja prava.

—Kristian Ujlaki

SREDIŠNJA EUROPSKA KONFERENCIJA O ČITANJU (Bratislava)

Središnja europska konferencija o čitanju, održana u Bratislavi 5.-8. srpnja 2000. godine, okupila je više od dvije stotine sudionika iz trideset i pet država svijeta. Među njima je u radu konferencije sudjelovalo i 8 predstavnika iz više različitih institucija i gradova Hrvatske.

Konferenciju je organiziralo Slovačko čitateljsko društvo i IUVENTA centar iz Bratislave u suradnji s nizom drugih organizacija (Austrijsko čitateljsko društvo, Mađarsko čitateljsko društvo i dr), a uz sponzorstvo Europskog odbora IBA-e, Međunarodnog instituta za dječju književnost i istraživanje čitanja iz Beča, Gradske udruge V4 iz Bratislave, te Otvorenog društva fondacije - Bratislava.

Ispred Hrvatskog čitateljskog društva, na Konferenciji su sudjelovale Marjana Janeš-Žulj iz Gradske knjižnice "Franjo Marković" Križevci i Irena Kranjec iz Nacionalne knjižnice "Petar Preradović" Bjelovar.

Glavna tema konferencije bila je *Jedinstvo i raznolikost u razvoju pismenosti*. Rad konferencije organiziran je u pet paralelnih predavanja i radio-nica, tako da je u tri dana održano više

od 80 predavanja o različitim temama: *Pismenost i demokracija; Razvoj pismenosti u ranom djetinjstvu i osnovno obrazovanje; Opismenjavanje mladih i odraslih; Knjižnice, dječja literatura i izdavanje knjiga; Istraživanja na području pisanja i čitanja; Opismenjavanje djece s posebnim potrebama - poteškoće u čitanju, disleksija, oštećenje vida i sluha; Dvojezično obrazova-*

nje i opismenjavanje; Pismenost, novi mediji i tehnologija.

Tijekom konferencije organizirane su izložbe dječjih knjiga, udžbenika, novina i drugog obrazovnog materijala kojima se predstavilo nekoliko izdavačkih kuća, ali i institucija koje se bave čitanjem. Organizirana je i izložba postera kojima je predstavljeno više projekata, te su prezentirani rezultati istraživanja s raznih područja.

Zaključci konferencije su da u razvoju pismenosti zaista postoji niz različitosti, što je ovako veliki broj sudionika iz toliko različitih zemalja, razmjenama iskustava u radu i potvrdio. No, bez obzira na razlike koje postoje s obzirom na kulturni milje određenog društva, razvijenosti demokracije, sistema školstva, sredstvima koja se izdvajaju za školstvo i kulturu u raznim državama, postoji i niz sličnosti i problema s kojima su svi suočeni. Prije svega to se odnosi na izazove koje novi mediji i tehnologija, te suvremeni način života nameću institucijama i organizacijama koje se bave kulturnom djelatnošću, opismenjavanjem i širenjem informacija u društvu.

—Irena Kranjec i Marjana Janeš-Žulj

konferencija knjižničara - Bratislava JAVNE KNJIŽNICE U NOVOJ EUROPI

Sudionici ove konferencije bili su knjižnični djelatnici iz petnaest europskih zemalja, uglavnom novonastalih država. Više od dvjesto knjižničara pratilo je konferenciju na njemačkom, francuskom i slovačkom jeziku. Održano je 35 referata u pet tematskih cjelina. Teme su sljedeće :

- Multikulturalni aspekti knjižnične djelatnosti
- Budućnost javnih knjižnica u 21. stoljeću
- Nove službe i poduzetnički planovi za javne knjižnice
- Tehničke prepostavke za modernu javnu knjižnicu
- Promjene u doškolovanju i usavrša-

STRUČNA SAVJETOVANJA / POSJETI KNJIŽNIČARA

vanju knjižničnih djelatnika

Svi predavači su svoja predavanja temeljili na višegodišnjim istraživanjima i anketiranju korisnika iz raznih multikulturalnih sredina. Knjižničari su akceptirali sve promjene koje donosi novo tisućljeće, prate tehnička dostignuća i osiguravaju permanentno usavršavanje knjižničnih djelatnika danas. Danas su to već menadžeri koji postaju napredni stručnjaci u informatičkom okruženju, ali istovremeno su sačuvali svoju povjesnu ulogu biti u vijek blizu čovjeku i služiti svojim čitateljima i korisnicima svih mogućih informacija.

—Fanika Stehna

66. IFLA generalna konferencija "Informacije kao suradnja: Stvaranje globalne knjižnice budućnosti" - Jeruzalem POSJET IZRAELSKIM NARODNIM KNJIŽNICAMA U NATANY I KFAR YONI

Zahvaljujući stipendiji Instituta Otvoreno društvo sudjelovala sam u radu 66. generalne konferencije IFLA (Međunarodna federacija knjižničarskih društava), koja je pod nazivom *Informacije kao suradnja: stvaranje globalne knjižnice budućnosti* održana u Jeruzalemu, 11.-18. kolovoza 2000.

Konferenciji je prisustvovalo 1550 sudionika iz 95 zemalja svijeta. Održano je 177 izlaganja, više od četrdeset stručnih sastanaka i seminara, stalnih sekcija i radionica, te su predstavljena 27 postera (tri iz Hrvatske). Vrlo je zanimljiva bila i izložba sedamdeset i pet izlagača softvera, knjiga, materijala nacionalnih knjižničarskih društava i sli., koji su predstavili svoje najnovije proizvode i usluge. Društveni događaji (primanja ispred Hebrejskog uni-

verziteta i Nacionalne knjižnice, te Izraelskog muzeja) i obilazak Starog grada bili su posebno atraktivni.

U okviru konferencije ponuđeni su posjeti knjižnicama izvan Jeruzalema. Opredijelila sam se za jednodnevni obilazak dviju narodnih knjižnica u Netanvi i Kfar Yoni. Interesantno je bilo upoznati njihovu organizacijsku strukturu i usluge i usporediti ih sa situacijom u našoj zemlji.

NATANYA, grad osnovan 1928. kao poljoprivredni centar, danas je industrijski i turistički centar uz Sredozemno more, poznat po tvornici dijamantata. Ima oko 180.000 stanovnika, 70 škola, 180 vrtića, nekoliko koledža. Nova knjižnica je otvorena 1996. godine, kao prva u Izraelu izgrađena u projektu *Knjižnice za 21. stoljeće*. U sufinanciraju je sudjelovalo Izraelski loto koji je, poput onog u Velikoj Britaniji, počeo uz sport financirati i knjižnice.

Knjižnica se prostire na dvije etaže od 2000 m². Posjeduje 60 PC-a, uređaje za slušanje glazbe, air-condition. Mreža se sastoji od središnje knjižnice i šest ograničenih (malih knjižnica u predgrađu). Koristi se kompjutorski program Hebrejskog sveučilišta, koji je prilično sofisticiran, pa neke knjižnice koriste druge kompjutorske programe, koji su međusobno kompatibilni. Financiranje je uglavnom na lokalnoj zajednici, iako je to zakonska obveza nadležnog ministarstva.

Zbog manjka profesionalnog knjižničnog osoblja knjižnica radi svega nekoliko sati dnevno, ujutro su uglavnom zatvoreni, pa je to veliki problem ove knjižnice. Za korisnike rade 30 sati tjedno - srijedom i petkom od 10 do 19, a ostale dane od 13 do 19 sati. U središnjoj knjižnici radi 30 djelatnika, ali samo troje cijelo radno vrijeme. Većina zaposlenih su stručnjaci, dok na tehničkim poslovima zaduživanja i razduživanja rade studenti. Godišnja članarina iznosi (u protuvrijednosti) 20 dolara godišnje, dok je za djecu, vojниke i umirovljenike upola manja. Izraelski zakon o knjižnicama zabranjuje članarinu - po njemu vlada treba

plaćati 50% troškova knjižnice, ali u stvarnosti lokalna vlast financira 95% djelatnosti.

Općeniti problem u Izraelu je pad broja članova u narodnim knjižnicama, dok istovremeno nakladništvo cvate, pa je tako prošle godine izdano 13 milijuna svezaka beletristike.

Svega 8% stanovništva Izraela su članovi knjižnice. U Natany je taj postotak niži, ali bilježe velik broj korisnika.

Sto se tiče prostorne organizacije, na prvoj etaži nalazi se posudbeni odjel za djecu i odrasle, kompjutorska radionica, dvorana za priredbe i administracija. Na drugoj etaži nalazi se studijski prostor, koji naročito koriste školska djeca. Specifičnost izraelskih narodnih knjižnica je da su one istovremeno i školske knjižnice.

Usluge knjižnice usredotočene su prvenstveno na posudbu knjiga na hebrejskom, ali i na nekoliko drugih jezika. U Natany ima mnogo imigranata, naročito iz bivšeg SSSR-a. U posljednjih nekoliko godina porastao je broj stanovnika za 20%, što ima utjecaj na socijalni život grada. Iako je 10 kilometara od palestinskog područja, arapskog stanovništva ovdje nema, već tu živi populacija koja govori hebrejski, francuski, ruski. Knjižnica sadrži veliku zbirku knjiga na ruskom jeziku. Budući da ima i mnogo etiopskih Zidova, imigranata koji dolaze s različitim kulturnom pozadinom, knjižnica nudi aktivnosti za etiopske roditelje s djecom, koje poučavaju kako učiti djecu. Središnji rad je ipak posvećen radu s izraelskom populacijom - uče ih kako koristiti knjižnicu, dva puta tjedno organiziraju pričanje priča (imaju profesionalca, a 45 minuta pričanja priča naplaćuje se 3 dolara), slušanje glazbe, gledanje video filmova, lutkarske predstave, ljetne kampove (rad na kompjutoru, odlazak na bazen i sl.). Usluge za starije osobe imali su do prije nekoliko godina, ali su je ukinuli jer su ljudi koji su imigrirali 50-ih i 60-ih godina 20. stoljeća u velikom postotku nepismeni. Drže kompjutorske tečajeve za sve uzraste, tako

STRUČNA SAVJETOVANJA / POSJETI KNJIŽNIČARA

što zapošljavaju vanjskog instruktora. Cijena je 300 dolara za 30 sastanaka. Godišnje kupuju 12.000 svezaka knji-

Sto se posudbe tiče, jedan manipulativni pult funkcioniра za cijelu knjižnicu. Posudba je moguća dva tjedna za stručnu i znanstvenu literaturu, a jedan mjesec za beletristiku. Primjenjuju Deweyev sustav klasifikacije. Posjeduju 150 naslova časopisa (dnevne novine mikrofilmiraju), zbirku CD-i CD-ROMovi za djecu, a dopuštaju maksimalno 1/2 sata rada za kompjutorom.

KFAR YONA je selo, nekadašnji kibuc, od 10.000 stanovnika s raznih strana svijeta (Europe, Azije, Afrike). Knjižnica je dio obrazovnog sektora općine. Zapošljava dva knjižničara s punim radnim vremenom, dva volontera i jednog knjižničara na pola radnog vremena. Ne rade petkom i subotom, dva dana u tjednu od 14 do 19 sati, tri dana od 9 do 12 sati. Posjeduju 21.000 sv. knjiga, članarinu ne plaćaju.

Iako su knjižnice koje smo posjetili ogledne izraelske narodne knjižnice, problemi im nisu strani. Sami izraelski knjižničari ističu kao krucijalan problem to što njihove narodne knjižnice nemaju adekvatno mjesto u lokalnoj zajednici, a ni vlada ne poštuje zakonske odredbe. U svakom slučaju, posjet međunarodne ekipe sudionika IFLA-e izraelskim knjižnicama bio je prilika za međusobno upoznavanje, razmjenu znanja, iskustava i rješenja.

—Dijana Sabolović-Krajina

KNJIŽNIČARI IZ HRVATSKE NA SUSRETU SLOVENSKIH BIBLIOBUSA U PTUJU

Susreti slovenskih putujućih knjižnica koji se u organizaciji Sekcije za putujuće knjižnice Slovenskog knjižničarskog društva održavaju

svake godine, jedinstvena su prilika za razmjenu iskustava i stjecanje novih stručnih znanja vezanih za problematiku putujućih knjižnica. Ovogodišnji, 9. po redu Susret slovenskih putujućih knjižničara održan je 3. i 4. srpnja 2000. u Ptiju, a uz knjižničare iz Slovenije, bili su mu nazočni i hrvatski knjižničari - iz Bjelovara, Zagreba i Koprivnice.

Knjižničari koprivničke Knjižnice i čitaonice "Fran Galović" rado su se odazvali pozivu slovenskih kolega jer istovremeno s provođenjem različitih promotivnih akcija koje imaju za cilj potaknuti interes javnosti i finančijera za nabavu novoga bibliobusa, stalno nastoje prikupiti i što više najnovijih stručnih saznanja i informacija o mogućnostima proizvodnje i nabave suvremenih bibliobusnih vozila.

Tako je i uspostavljena vrlo dobra suradnja sa Sekcijom za putujuće knjižnice Slovenskog knjižničarskog društva, s obzirom da se uspješan rad slovenskih putujućih knjižničara i njihovo pozitivno iskustvo pri nabavi novih vozila često ističe i na stručnim knjižničarskim skupovima širom Europe.

Ilustracije radi, navедimo kako je upravo zahvaljujući stručnom zalaganju te dobrim rezultatima rada slovenskih putujućih knjižničara, ali i uzornoj suradnji Ministarstva kulture i gradova (općina) koji u financiranju bibliobusa ravnopravno sudjeluju, vozni park slovenskih bibliobusa u posljednjih nekoliko godina gotovo u potpunosti obnovljen novim i suvremenim vozilima: od njih ukupno devet, šest ih je proizvedeno u zadnje tri godine!

Jedna od tema ovogodišnjeg Susreta putujućih knjižnica u Ptiju, koja je bila posebno zanimljiva za hrvatske

knjižničare, odnosila se na mogućnosti poboljšanja u proizvodnji novih bibliobusa, o čemu je govorio gost iz Švedske Christer Carsl, te predstavnici slovenskog proizvođača bibliobusa AS-REMONTA iz Domžala.

O ulozi putujućih knjižnica pri izgradnji knjižničnih mreža - također vrlo aktualnom pitanju i u nas! - potom je govorila savjetnica za narodne knjižnice, dr. Silva Novljan, a jednako zanimljiva bila su i izlaganja Nike

Pugelj, predsjednice Sekcije za putujuće knjižnice, o rezultatima rada bib-

liobusa u prošloj godini te Majde Blagšić o posebnim uslugama koje putujuće knjižnice širom Slovenije pružaju svojim korisnicima.

Najveća medijska zanimljivost 9. susreta slovenskih putujućih knjižnica u Ptiju bila je i ovaj puta izložba putujućih knjižnica: devet pristiglih bibliobusa, koji su doputovali iz svih krajeva Slovenije, tijekom trajanja Susreta bilo je otvoreno za posjet i razgled svima zainteresiranim.

— Ljiljana Vugrinec

Stručno savjetovanje Suradnja škole i knjižnice u odgajanju čitatelja, Osijek, 22. i 23. ožujka 2000.

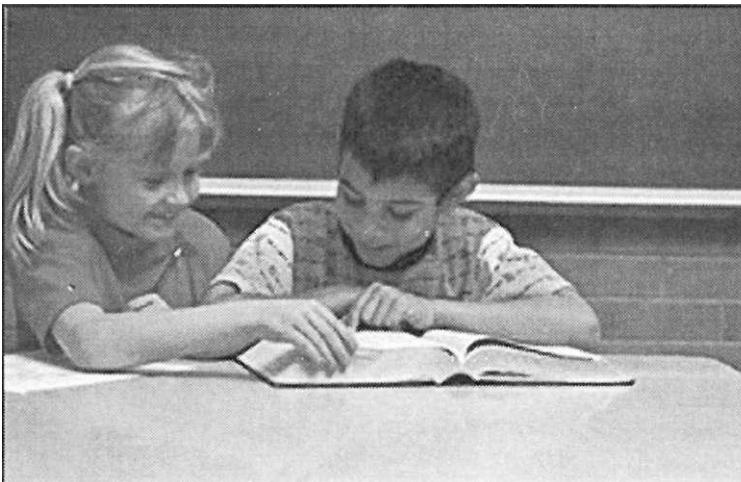
KAKO ODGAJATI ČITATELJA

Piše ILIJA PEJIC

Ueri videodominacije i svojevrsnog terora slike nad značenjem, pitanje je li potrebno odgajati čitatelje nije uopće suvišno, već ga je potrebno nadpuniti: koliko ulagati u odgajanje čitatelja. Kad bismo samo manjim dijelom ulagali u knjigu, čitanje i odgoj čitatelja kao što se ulaže u film, ne bismo neprestano govorili o sumraku Gutenbergove galaksije, o krizi knjige i uopće o sličnim strahovanjima. Osječki dvodnevni skup *Suradnja škole i knjižnice u odgajanju čitatelja* u organizaciji Hrvatskog čitateljskog društva i Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek, ponudio je neka zanimljiva rješenja, iako poteškoće ostaju i dalje očiglednim.

Organizirano poticanje čitanja možemo pratiti unazad tridesetak godina. Poznato je da je UNESCO 1972. proglašio međunarodnom godinom knjige. U Austriji je 1995. uvedena čitateljska putovnica, a ta je praksa nastavljena i u Hrvatskoj. Već deset godina djeluje Hrvatsko čitateljsko društvo, a imamo i Hrvatski centar za dječju knjigu koji se bavi stjecanjem čitateljskih navika kod najmlađih. Spomenuti Centar je zajedno s KGZ-om organizirao nekoliko stručnih skupova s kojih su

objavljena izlaganja u zbornicima (*Kako razvijati kulturu čitanja*, 1998.; *Dječja knjiga u Hrvatskoj danas*, 1997.; *Odrastanje u zrcalu suvremene književnosti za djecu*, 1998.). Dio ovdje prezentirane kronologije zauzima i zbornik *Mladi i čitanje u multimedijalnom okruženju*, 1999. Kulturu čitanja na svojim stranicama obogaćuje i *Hrčak*, glasilo Hrv. čitateljskog društva.

Kao dodatak iznesenim spoznajama poslužit će i nastojanje Otvorenog društva Hrvatska projektom *Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje*.

Bez znatnije potpore društva, stvaranja ozračja u kojem je čitanje ugodno isplativ napor, u čemu znatno mogu pomoći mediji (tisk, televizija), ali i istaknute osobe (zvezde športa, filma, književnosti...). Kao ilustracija naših misli može nam poslužiti članak iz *Večernjeg lista* "Čitanje je cool" (31. ožujak 2000.), u kojem su u sasvim novom svjetlu predstavljene legende ame-

ričke košarke kao ljudi kojima pisana riječ nije strana, dapače, draga im je pa su gledatelji od njih na dar dobivali knjige, a učenici su se s njima družili i pričali o pročitanim knjigama.

Od tri plenarna izlaganja (D. Rosandić, I. Vodopija i L. Bučević-Sanvincenti), izdvojio bih uvodno izlaganje Dragutina Rosandića *Odgajanje čitatelja* koje me je i potaknulo da se prihvatom ovoga prikaza. Čitanje bismo mogli odrediti kao napor kojim se pospješuju raščlame, šire vidokruzi, povezuju događaji, riječima daje značenje... Dakle, čitati znači simbolički putovati, misliti, razmišljati, predviđati, ali pročitano i kritički vrednovati. Čitati se može naglas, u sebi, doživljajno, informativno, spoznajno,

kritički, stvaralački. Čitatelj ima svoja prava o čemu je nadahnuo pisao D. Pennac. Čitatelja bismo mogli definirati kao osobu s određenim sposobnostima, interesima, potrebama, i pravima. Glede tipologije mogli bismo ih različito podijeliti. Neki od čitatelja su naivno-realistički, jer ne luče stvarnost i književnu stvarnost, drugi su romantični, treći intelektualni, četvrti estetskih usmjerenja, peti funkcionalno-pragmatični, šesti emocionalno-fantazijski, sedmi racionalno-intelektualni, osmi literarni i to hedonistički, barthovski rečeno, čitaju iznova stvarajući, sude našlađujući se i naslađuju se rasuđujući i sudeći...

Ako želimo uvesti u knjižnice (i narodne i školske) čitateljski odgoj tada bismo mogli nešto reći i o zadacima takvog odgoja kao:

- mogućnosti savladanja i razvijanja

STRUČNA SAVJETOVANJA / POSJETI KNJIŽNIČARA

nja tehnika čitanja,

- ispitivanje mogućnosti čitatelja i prema spoznajama ponuditi primjerene knjige
- stjecanje čitateljske putovnice,
- razvijanje čitateljeve duhovne osobnosti,
- promicanje društvene i kulturne komunikacije,
- uključivanje u kulturne oblike života,
- stvaranje preduvjeta svestranoj izobrazbi.

Knjižnice kao mesta susreta i slobodnog pristupa informacijama i publikacijama, mesta razmjenе ideja, mogu obavljati zadaće čitateljskog odgoja ako je u njima stvoreno prijateljski ugodno ozračje počevši od svijetlih, toplo obojanih prostora s panoima i plakatima, i izložbama, s biografijama istaknutijih čitatelja. Kreativnost učitelja čitanja, a knjižničar je ta osoba, uređuje prostor knjižnice i stvara ugodaj, ali on utvrđuje i čitateljevu spremnost, upoznaje njegov životopis, usmjerava ponašanje prema knjizi, upoznaje interes čitatelja, potiče ga na samostalno čitanje, najavljuje lektirna djela, provjerava početnu recepciju djela, organizira čitateljska natjecanja.

Knjižnice su posrednici u recepciji informacija i publikacija. Čitatelj je recipijent, primatelj poruke. Suvremena teorija recepcije bavi se učenikovom, odnosno čitateljevom spremnošću, bilo da je riječ o jezičnoj, stiskoj, emocionalnoj, intelektualnoj ili pak imaginativnoj spremnosti. Kad se utvrdi da je čitatelj spreman, tad sigurno neće biti zasjeto u recepciji nekog djela.

Krajnji cilj čitateljskog odgoja po

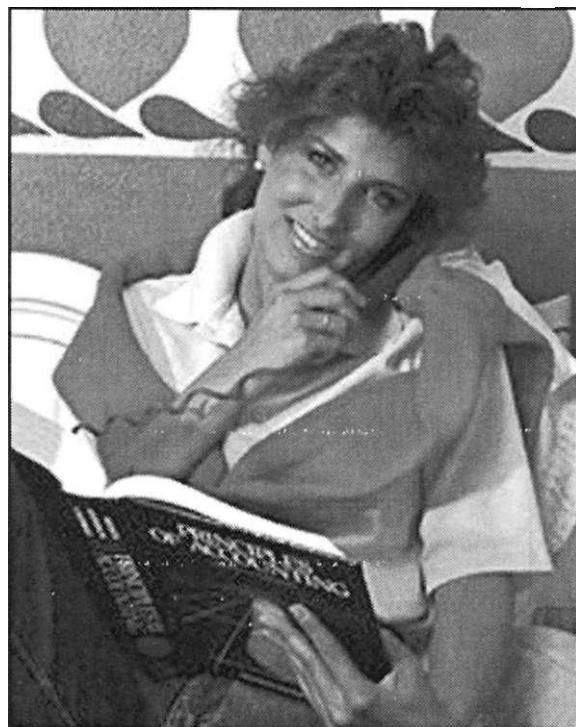
Rosandiću je stvaralački čitatelj, senzibilan, pokretljiv, analitičan, kritičan, stvaralački orijentiran. Skup postupaka što ih mora usvojiti recipijent da bi čitanje bilo stvaralačko mogli bismo kratko sažeti: primanje poruke, aktualiziranje i prerada poruke, stilistički eksperiment, preobliku teksta, sažimanje teksta i otkrivanje novih poruka.

Od pet ponuđenih radionica u drugom dijelu skupa, dvije od njih u kontekstu ovog napisa zasluguju malo više pažnje. Prva, *Pisanje i čitanje za kritičko mišljenje* (Ljerka

Ivana Soljačić Richter (Knjižnica A. Cesarsca Zagreb). Zahtjevi tinejdžerske populacije u multimedijalnom okruženju postavljaju i knjižnice pred nove izazove. Odgovor knjižnica su nove usluge, nove ponude. U tom kontekstu treba i ovu radionicu sagledavati, jer polazi od stvarnih mogućnosti knjižnice uz puno uvažavanje stvaralačkog napora knjižničara. Knjižnica je mjesto gdje mogu izmjenjivati pismene poruke, ideje, preporučiti dobre filmove, knjige, pjesme, stripove... (*teen fun market*), ali i razgovarati,

družiti se (*teen fun club*), upoznati niz korisnih savjeta (kako se šminkati, kako urediti frizuru, kako se obući, naučiti plezati...), razriješiti neke od dilema (što da radim..., muči me..., nemam koga pitati). Posebno mjesto zauzima *teen zbirka knjiga* i časopisa tematski određena, posebice iz nekih područja što mlade posebno zanimaju: pitanja seksualnosti, ovisnosti, mistike, religioznosti, športa, glazbe, filma, zabave, putovanja, izlazaka... (sve što želiš znati, a ne usudiš se pitati). Recepцијi i brzom pronalaženju odgovora na netom spomenuta pitanja prilagođena je i klasifikacija: knjige i časopisi su

tematski razvrstani i označeni slovno i bojom. Iskustva primjene ove radionice više su no poticajem primjer i drugim knjižnicama kako odgoj čitatelja i uopće korisnika nije ograničen na najmlađe, dakle prepušten samo školama i dječjim odjelima. Puno je neiskorištenog prostora i neiskorištenih mogućnosti što je prof. Soljačić, voditeljica radionice, svojim nekonvencionalnim pristupom i izrazitom kreativnošću i pokazala.

Dobaj Ristić) uz aktualizaciju ekološke teme (trovanja olovom) kao polazišta (pre)vrednovanje dosadašnjih promišljanja pokušala je po modelu znam/mislim da znam; želim znati/nisam siguran; naučio sam ponuditi novi, drugačiji odnos čitatelja prema stvarnosti. Napori i čitanja i pisanja uz aktualizacije i racinalizacije poruka moraju sadržavati i naš kritički stav.

Izrazito dojmljivom bila je radionica *Teenfun club* što ju je vodi-

STRUČNI SKUP ŠKOLSKIH KNJIŽNIČARA U VIRJU

Piše KATARINA PAVLOVIC

Dana 23. veljače 2001. u OŠ prof. E V. Signjara u Virju održan je stručni skup školskih knjižničara Koprivničko-križevačke, Virovitčko-podravske i Bjelovarsko-bilogorske županije. Skupu je prisustvovalo preko 60 - a k osnovno i srednjoškolskih knjižničara, te Biserka Šušnjić, viša školska nadzornica za školske knjižnice, Dijana Sabolović Krajina, ravnateljica Županijske knjižnice "Fran Galović" iz Koprivnice i Ilija Pejić, voditelj matične službe Bjelovarsko-bilogorske županije.

Skup je otvorio mr. sc. Dražen Podravec, ravnatelj škole domaćina.

Između ostalog naglasio je važnost koju imaju školske knjižnice u odgojno obrazovnom radu s učenicima.

O ulozi školske knjižnice u promicanju dječih prava te interdisciplinarnosti i intermedijalnosti u programima školskih knjižnica govorila je prof. Biserka Sušnjić.

Nakon toga je mr. sc. Dražen Podravec govorio o ulozi knjižnice koju je odigrala prilikom pripreme i izrade integrirane nastave na temu "Voda". Poslije predavanja prikazan je video zapis koji je napravljen tom prilikom. Nakon odgledanog zapisu,

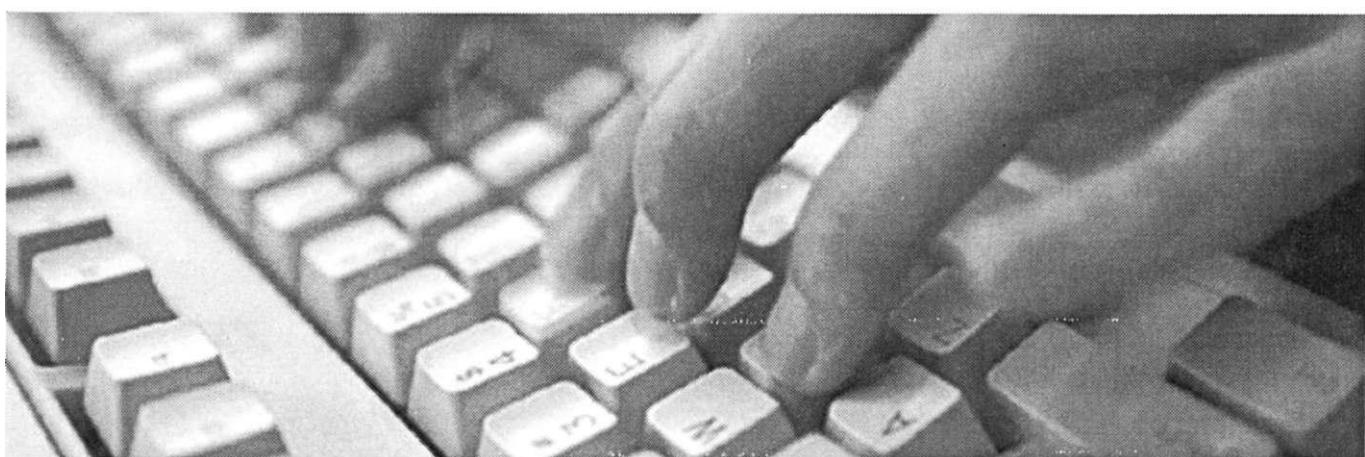
sudionici skupa su u skupinama razgovarali i davali svoje prijedloge kako se knjižnica još više može "iskoristiti" u takvim oblicima rada s učenicima.

Prof. Ilija Pejić govorio je o suradnji škole i knjižnice u odgajanju čitatelja.

Nakon kratke pauze upriličen je učenički kviz "Pozdrav proljeću", kojeg je predstavila Ana Mihoković iz OŠ "Blaž Mađer" iz Novigrada Podravskog. Natjecali su se virovski učenici 4. razreda. Bio je to još jedan prikaz oblika rada s učenicima u knjižnici.

Nakon toga skup je izrečen na su u skustva u primjeni računalnog program

rama Metel Win u školskim knjižnicama. Svi korisnici tog programa izrazili su svoje zadovoljstvo i odozvanje takvog programa, jer služeći se takvim programom, ostaje nam više vremena za rad s djecom.

ŽUPANIJSKO NAKLADNIŠTVO U 2000.

Piše JOSIPA STRMEČKI

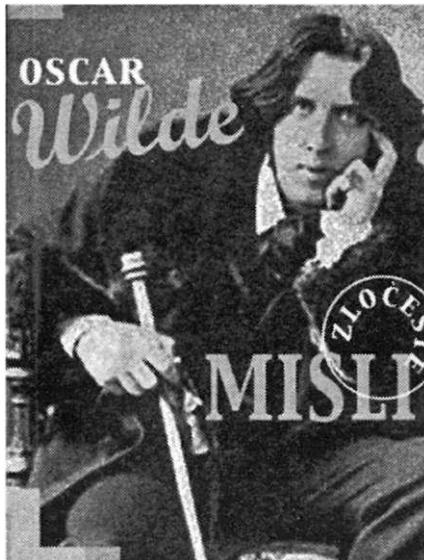
Već petu godinu za redom Knjižnica i čitaonica "E Galović" priređuje u svojim izložima izložbe županijskog izdavaštva. Osvrnetimo li se unatrag, možemo reći da je u tih pet godina bilo uspona i padova koji su zrcalili društvenu situaciju i problematiku vezanu uz knjigu. A knjiga je kroz to vrijeme doživjela svakojake promjene - promijenila "image" i postala elektronska, preživjela PDV-e i besparicu i da parafraziramo slogan knjižare "Gama", ipak ostala. Ostala ona stara, dobro znana, upakirana između mekih i tvrdih korica s mirisom tiskarske boje i nekim novim i starim imenima. Uglavnom, podravska knjiga i podravski izdavači pokazali su se žilavima. Godina 1997. bila je rekordna po broju objavljenih naslova, '95-te i '96-te imali smo približno istu autorsku i izdavačku produkciju kao i '99-te, dok je 1998. zabilježen drastični pad.

Prošlogodišnje županijsko izdavaštvo ponovo je izdalo solidan broj djela pretežno "domaćih" autora. Kriterij odabira je onaj po kojem Knjižnica obično popunjava svoju zavičajnu zbirku: radi se o gradi koja s raznih aspekata govori o ovom dijelu Podравine, o autorima koji su životom i radom vezani uz ovu županiju te oni koji su ovdje rođeni ili su živjeli (ili umrli). Stoga nije rijedak slučaj da je neki

stvaratelj autor zavičajnik u nekoliko raznih mesta. (Na primjer Đuro Sudeta, čija su djela jednako prisutna u zavičajnim zbirkama garešničke i koprivničke knjižnice).

Važno je još napomenuti da se u proteklih pet godina iskristaliziralo nekoliko izdavačkih kuća koje pokazuju kontinuitet, poput "ANIMATONA", "Nagnuća", Nakladne kuće "Dr. Feletar", "Malog princa", "Šarenog dućana"...

Isto tako željeli bismo ukazati na jednu važnu činjenicu, a to je obvezni primjerak.

Naime, prema Zakonu o knjižnicama (Narodne novine 105/97) čl.37 "svaki nakladnik (pravna ili fizička osoba) je dužan dostaviti po jedan primjerak građe matičnoj knjižnici na području županije na kojoj je njegovo sjedište radi stvaranja zavičajne zbirke"… U čl. 38

detaljno se pojašnjava što je to obvezni primjerak. Nažalost, u praksi se malo tko pridržava spomenutih odredbi. Ovim putem apeliramo i na književne stvaratelje i na nakladnike da na vrijeme dostavljaju Knjižnici građu jer je to najkraći put do čitatelja koji s velikim interesom i radošću dočekuju nove knjige.

A evo kako je izgledala prošlogodišnja županijska produkcija upriličena kao izložba krajem 2000. i početkom 2001. god.

Na početku da spomenemo dva kataloga s izložbi priređenih povodom 2000-te godišnjice rođenja Isusa Krista i 2000-te godine koja je proglašena Godinom kulture mira. Prvi je *Biblijski vrt mira na Kalniku*, a drugi *Kruh - najveći dar mira*. Idejni pokretač ovih manifestacija je poznati mirotvorac Milorad Kovačević koji je i autor tekstova. U izdanju Nakladne kuće "Dr. Feletar", Koprivnica, pojavila se knjižica "Svakodnevne karikature" u kojoj je predstavljen djelić velikog opusa našeg poznatog karikaturista Tomislava Borše. Vladimir Crnković, voditelj zbirke Hrvatskog muzeja naivne umjetnosti, autor je monografije *Hrvatski muzej naivne umjetnosti* u kojoj riječju i slikom predstavlja hrvatske umjetnike koji su se afirmirali do početka 70-tih (M. Virius, I. Generalić, I. Rabuzin...). Ova vrijedna i kvalitetna knjiga tiskana je u Zagrebu u izdanju Hrvatskog muzeja naivne umjetnosti. Iz lepavinskog manastira (kao obvezni primjerak) stigla je knjiga *Čuda presvete Bogorodice lepavinske* u kojoj su opisana različita izlječenja pred čudotvornom ikonom. Poznata naša povjesničarka Lelja Dobronić poklonila je Knjižnici knjigu *Splet sudska* (vlastita naklada) u kojoj opisuje obiteljsko stablo iz kojeg je potekla, a također

KORISNE INFORMACIJE

i obitelj svog muža, poznatog hrvatskog filozofa Pavla Vuka Pavlovića, rođenog u Koprivnici.

Marijan Domović autor je reprezentativne monografije *Rukometni klub Podravka: 1955.- 2000.* u izdanju koprivničke "Podravke". Muzej grada Koprivnice i Županijički sud Koprivnica izdavači su povjesno-pravne publikacije *Iz pravne prošlosti Koprivnice, Križevca i Đurđevca*, autora Dražena Ernečića. Kad smo već kod Muzeja, spomenimo vrijednu i kvalitetnu katalošku produkciju, a isto tako i izdavaštvo đurđevačkog Centra za kulturu.

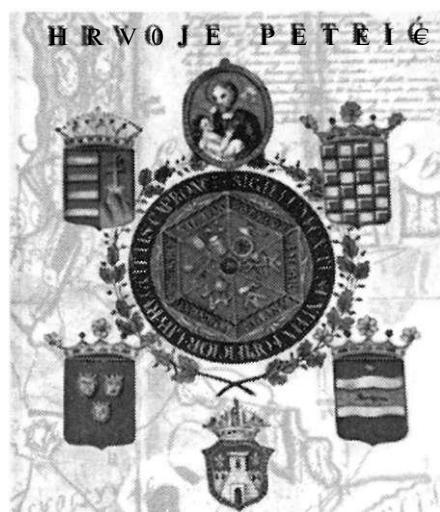
Milan Frčko, slikar, prvi put se javlja kao pjesnik. Zbirka *Snovi* od 33 pjesme posvećene Isusu Kristu, njegovim zemaljskim godinama i dvijetusućitom rođendanu, tiskana je u Koprivnici pod pokroviteljstvom "Belupa". U izdanju zagrebačke "Mozaik knjige" izašla je knjiga "Zeleni oblak" Franje Galovića. Naš najpoznatiji kajkavski

Gašparić. Ova šarmantna brošurica govori o minulim vremenima autoričinog rodnog Jagnjedovca. Nakladnik je koprivnički "Mali princ". Elizabeta Herceg podarila nam je i svoju treću zbirku pjesama *Čarobne svjetiljke* (vlastita naklada). Marijan Horvat autor je knjige novela *Kruh vraćen kamenom* u izdanju zagrebačkog "Robinsona". Molve su neiscrpno vrelo inspiracije mnogih podravskih stvaratelja. Mato Ivančan-Gašparov, rođeni Molvarac, samouki pripovjedač, ispripovijedao je i opisao običaje i život (tog) podravskog sela u razdoblju između 1850. i 1950. Naslov knjige je *Moja Podravina u prići i legendi*, a nakladnici su Općinsko poglavarstvo Molve i "Mali princ", Koprivnica. Riječ i slika - pjesnikinja i slikar = *Stolisnik*; novu zbirku poezije naše Božice Jelušić ukrasio je crtežima i akvarelima Ivan Andrašić, a izdavač je đurđevačka "Matica hrvatska". Još jedan plodan pjesnik i prozaik, Žarko Marjanović, objavio je novu knjigu,

Usputnice o Milanu Krmpotiću (naklada "ANIMAtion", Koprivnički Bregi), u kojoj je zapisao sjećanja i trenutke provedene s ovim majstorom kajkavske lirike.

Martin Matišin objavio je knjigu *Virje na kraju XX. stoljeća* (izd. Zavičajnog muzeja Virje) u kojoj je kroz pisani riječ iobilje foto-dokumentacijskog materijala prikazao život, rad i običaje ovog poznatog podravskog sela. Jedanaesti po redu "MARKOP", poslovni imenik 2000, obogaćen je mnogim korisnim informacijama iz svih područja djelatnosti Županije.

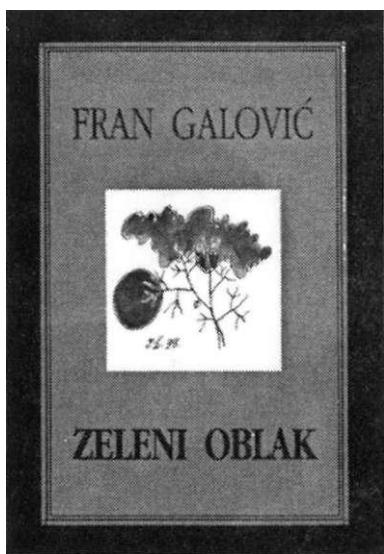
U izdanju Udruge za kulturu i umjetnost "Nagnuća" pojavile su se prošle godine četiri knjige poezije i jedno prozno djelo. To su: *Sunčani dažd - Pioggia solare* Borke Gledić s pjesmama usporedo i na talijanskom jeziku, *U sjeni*, prozno-poetsko djelo Katarine Napan, *Moja Podravina* u kojoj su skupljene pjesme mnogih podravskih pjesnika o rodnom kraju. Priredivač je Mladen Levak, a uz "Nagnuća" kao nakladnik se javlja i "ANIMAtion". *Razum i osjećaji* prva je zbirka poezije nekadašnje Podravkine rukometnice Melinde Sokač, koju je sama ilustrirala. Takoder poetski prvi-

Koprivnica na razmeđi EPOHA (1765-1870)

jenac *Godina svjetlosti* sadrži niz stihova u prozi autorice Sande Tačkač.

Mladen Pavković, novinar i publicist, gotovo svake godine ponešto objavi. Ovaj put su to dvije knjige: *Pisma Mladenu Pavkoviću i Razgovori*, obje u izdanju "ANIMAtion", te jedna minijatura-knjizičica *Domovinski rat* u izdanju UBIUDR djelatnika Podravke, Koprivnica. Nakladna kuća "Dr. Feletar" objavila je u prošloj godini dvije vrlo vrijedne knjige Hrvoja Petrića. To su: *Koprivnica na razmeđi epoha (1765-1870.)* i *Općina i župa Drnje*. Velimir Piškorec, nakon punih dvanaest godina, ponovo se javlja zbirkom poezije napisanom đurđevačkom kajkavštinom. Ova duhovita i originalna pjesnička zbirka nosi naziv *Trinajsto prase*, a izašla je u

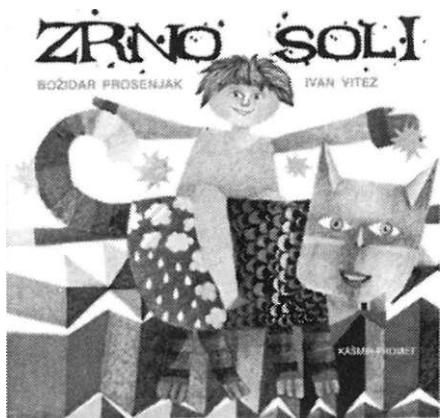
pjesnik predstavljen je u ovoj knjizi izborom štokavskog i kajkavskog pjesništva, pripovijetkama, dramama, kritikom i prepiskom.

Jagnjedovečki spomenki književni je prvijenac gospode Branke

U izdanju Udruge za kulturu i umjetnost "Nagnuća" pojatile su se prošle godine četiri knjige poezije i jedno prozno djelo. To su: *Sunčani dažd - Pioggia solare* Borke Gledić s pjesmama usporedo i na talijanskom jeziku, *U sjeni*, prozno-poetsko djelo Katarine Napan, *Moja Podravina* u kojoj su skupljene pjesme mnogih podravskih pjesnika o rodnom kraju. Priredivač je Mladen Levak, a uz "Nagnuća" kao nakladnik se javlja i "ANIMAtion". *Razum i osjećaji* prva je zbirka poezije nekadašnje Podravkine rukometnice Melinde Sokač, koju je sama ilustrirala. Takoder poetski prvi-

KORISNE INFORMACIJE

nakladi "Đurok Picok", Đurđevac. Božidar Prosenjak autor je dviju knjiga namijenjenih djeci; prva je priča *Potvrda* (vlastita naklada), a druga slikovnica, *Zrno soli* u nakladi *Kašmir prometa* (Zagreb). Poz-

nati koprivnički odvjetnik, Vjekoslav Ranilović, objavio je u vlastitoj nakladi novu zbirku pravnih propisa, *Kodeksi*, koja na jednom mjestu donosi kodekse sudačke, medicinske i odvjetničke etike te kodeks časti hrvatskih novinara. *Rassegna Internazionale di Grafica Umoristica* reprezentativni je katalog s međunarodne izložbe karikatura u Italiji u kojem je zastupljen i naš Ivan Haramija. U knjizi *Sto vodećih hrvatskih restorana i njihovi specijaliteti* zastupljena je i naša podravska kuhinja s restoranima Klas, Kraluš, Podravska klet i Stagelj. Križevačko Visoko gospodarsko učilište i Srednja gospodarska škola objavili su svojevrsnu povijest poljoprivrednog školstva u Križevcima pod naslovom *140. obljetnica poljoprivrednoga školstva, znanstveno-istraživačkoga i stručnoga rada u Križevcima*. Tu je također i zbornik radova sa znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem u povodu 140. obljetnice poljoprivrednog školstva

u Hrvatskoj pod nazivom: *Održivi razvoj - izazov za poljoprivredu i šumarstvo*. Matica hrvatska Križevci, Župa sv. Ane Zagreb i Matica slovačka, zajedno su objavile hrvatsko izdanje knjige *Humenski zavod i trojica košičkih mučenika*, slovačkog pisca i svećenika Stanislava Stolarika. Knjiga sadrži tekst o sv. Marku Križevčaninu. Dragutin Safar autor je knjige *Vječni Perica* u kojoj se miješaju različiti žanrovi, a izdavač je čakovečki Književni krug "Reči rieč".

Koprivnički "Šareni dučan" prošle je godine tiskao nekoliko sjajnih naslova: *Goli ručak* W. S. Burroughsa, *Rashomon i druge priče* Rvmosuke Akutagavve, *Slika Doriana Graya i Zle misli* Oscara Vildea, te *Život beštija* i *Život okorjelog pokvarenjaka* Jean Marc Reiser-a.

Preko stotinu pjesama sadrži posthumno objavljena zbirka Stjepana Šegerta, *Moja zipka*, koju krase i autorovi crteži (vlastita naklada). Naš cijenjeni slikar i pripovjedač Ivan Večenaj-Tišlarov objavio je i treću u nizu knjiga o Prekodravlju, pod naslovom *Velika ftica: Prekodravlje u povijesti, legendi i priči* (vlastita naklada). I na kraju još jednom o Virju; ovaj put su to *Virovske priče: priče iz Podravine* autora Marijana Zubanovića sa sjećanjima na pi-ekrasno djetinjstvo provedeno u ovom lijepom podravskom selu. Knjigu je ilustrirao naš poznati slikar Boris Švaljek. Kao posebnu cjelinu izdvajamo grafičke mape naših poznatih, domaćih likovnih stvaratelja koje su bile promovirane tijekom protekle godine u našoj Knjižnici. To su: "Mapa s dvadeset grafika u boji s pismom čovječanstvu i pismom predsjedniku

Hrvatske, Stjepanu Mesiću, za našu lijepu i dragu Hrvatsku", Franje Dugine (izd. Atelier Dugina) te "Grafike" Sunčanice Tuk s pjesama Slavka Jendrička (izd. Galerija S i Grad Koprivnica). Grad Koprivnica pomogao je i izdanje grafičko-

VISOKO GOSPODARSKO UČILIŠTE U KRIŽEVCI

poetske mape: "Šetnja u koprivnički sutor". Autori su grafički Ivan Lovreković i Dražen Josip Pavić, dok je autorica stihova naša poznata književnica i pjesnikinja Maja Gjerek Lovreković (sunakladnik je Matica hrvatska Koprivnica).

Knjižnica zahvaljuje SVIMA koji su poslali građu i time omogućili uvid u prošlogodišnje županijsko izdavaštvo!

E S. Još jednom apeliramo na izdavače i autore da dostavljaju Knjižnici obvezni primjerak, te da u cilju što bolje prezentacije na vrijeme pošalju svoje radove kako bismo građanstvo upoznali s našom knjižnom produkcijom. Knjižnica će i nadalje krajem svake godine priređivati izložbe županijskog nakladništva.

ŠTO HRVATSKI ZEMLJOPIS I PRIRODA ZNAJU O NAŠEM KRAJU?

Pišu **ŠTEFANIJA BUJGER,**
TINA GATALICA

UVOD U 7 TOČAKA

1. Stručni časopisi u našim knjižnicama zauzimaju poprilično polica. Mi bibliotekari često ih nazivamo zakopanim blagom, znajući da u njima "friške" informacije ostaju uglavnom nedostupne korisnicima. I dok monografske publikacije obrađujemo "uzduž i poprijeko", što će reći i formalno, i sadržajno, i predmetno, časopisi nam završe puno neslavnije. Razlozi su nam svima poznati; vremena i djelatnika nikad dovoljno, a računalni programi nedorađeni.

2. Nastojeći bar malo poboljšati ovakav položaj periodike, a imajući na srcu opće dobro, uputile smo se u istraživanje časopisa *Priroda* i *Hrvatski zemljopis*.

3. *Priroda*, časopis za popularizaciju prirodnih znanosti, bilježi

ove godine 91. godište izlaženja. Nosi titulu najstarijega ekološkog časopisa na svijetu. *Hrvatski zemljopis*, časopis za zemljopis i povijest, osmogodišnjak je koji kvalitetom priloga i dopadljivom opremom privlači sve više i više čitatelja.

4. Cilj istraživanja bio je: pronaći, izdvojiti, na jedno mjesto sakupiti i objaviti (naravno u *Svesku*) one priloge koji govore o zavičaju. Zavičaju smo, opet zbog općeg dobra, dali obris bivše Zajednice općina Bjelovar, što znači da smo obuhvatili 10 općina (Bjelovar, Čazma, Daruvar, Đurđevac, Garešnica, Grubišno Polje, Koprivnica, Križevci, Pakrac, Virovitica). U našoj knjižnici *Priroda* se kontinuirano nabavlja od 1950. godine, a *Hrvatski zemljopis* od početka njegova izlaženja, tj. od 1994. Godišta se uvezuju, a potom inventariziraju i katalogiziraju. No, analitička obra-

da ovih časopisa nije provedena.

5. Način rada: Svi su brojevi navedenih časopisa pregledani, a prilozi izdvojeni na temelju viđenog izvora (de visu). Nadalje, prilozi su raspoređeni po stručnim skupinama UDK. Unutar stručnih skupina prilozi su poredani po abecednom redoslijedu autora (osobne odrednice), odnosno naslova (stvarne odrednice). Bibliografski opis usklađen je s prihvaćenim pravilnicima i standardima za analitičku obradu periodike.

6. Rezultat istraživanja: 102 priloga iz područja demografije, etnografije, biologije, botanike, zoologije, ekologije, poljoprivrede, kemijske tehnologije, geografije, biografije i povijesti.

7. Primjena. Nadamo se da će ovaj bibliografski popis umnogome doprinijeti istraživanju i poznavanju zavičaja, da će se koristiti u izradi, seminarskih, maturalnih ili diplomskih radova, da će obogatiti naše zavičajne zbirke, a svakako da će poboljšati dostupnost i protok informacija.

31 DEMOGRAFIJA

FELETAR, Dragutin

"Prazne" se i naši bogati krajevi / Dragutin Feletar
U: Hrvatski zemljopis. - 3(1996), br.17 ; str. 42-45

39 ETNOLOGIJA. ETNOGRAFIJA

FELETAR, Petra

Preslica - dar srca / Petra Feletar
U: Hrvatski zemljopis. - 1(1994), br.3 ; str.41-44

52 ASTRONOMIJA

SONDI, Ivan

Zvjezdarnica u Pitomači / Ivan Sondi
U: Priroda. - 78/79(1989/90), br.6 ; str.32

55 METEOROLOGIJA. HIDROLOGIJA

KLASNIĆ, I.

Apatovačka kiselica / I. Klasnić
U: Priroda. - 58(1971), br.5 ; str.158

KNEŽEVIĆ, Marko

<Četrdeset> 40 godina od osnivanja agrometeorološke stanice

u Križevcima / Marko Knežević

U: Priroda. - 82(1993), br.8-10 ; str.33

57 BIOLOGIJA

KRANJČEV, Radovan

O istraživačkom terenskom radu / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 72(1983), br.4 ; str.110-114

KRANJČEV, Radovan

Peritrofna mikoriza / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 72(1984), br.9-10 ; str. 272

KRANJČEV, Radovan

Šumski rezervat Crni junci / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 71(1983), br.5 ; str.80-82

KRANJČEV, Radovan

Uz mrtvice Koprivničkog Podravljia / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 71(1983), br.9-10 ; str.284-287

KRANJČEV, Radovan

Živjeti u suglasju s prirodom / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 71(1982), br.4 ; str.111-113

ŽUU, Ivančica

Skresovi : <ribnjak pored Garešnice> / Ivančica Žulj

KORISNE INFORMACIJE

U: PRIRODA - 86(1996), BR.2 ; SIR 16-17

574 EKOLOGIJA

GAUER, ŽELJKA

EKOLOŠKO ZNAČENJE LIPA (TILIACEAE) U PARKU ZA GRAD VIROVITICU / ŽELJKA GALJER, SUNČICA SOLIĆ

U: PRIRODA - 88(1998), BR.3 ; SIR 27-31

KARTIRANJE GNJEZDA I ZAŠTITA PTICA GRABLJIVICA NA DIJELU GORNJEG POILOVLJA / DAMIR ČAVIĆ...<ET AL>

U: PRIRODA - 77(1988/89), BR.1 ; SIR 31-34

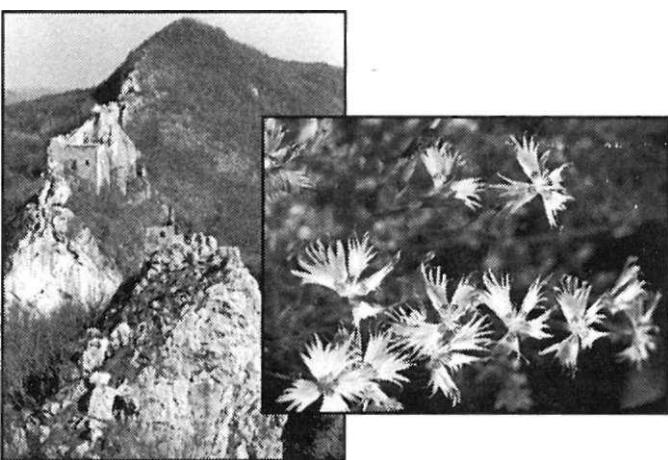
KRANJČEV, RADOVAN

ĐURDEVAČKI PIJESCI DANAS / RADOVAN KRANJČEV

U: PRIRODA - 64(1975), BR.8 ; STR.293-295

KRANJČEV, RADOVAN

NEKE BIOKOLOŠKE ZNAČAJKE KALNIKA / RADOVAN KRANJČEV

U: PRIRODA - 87(1997), BR.12 ; SIR 22-27

PAVIČIĆ, VICKO

MLADI ČUVARI PRIRODE : PRVO SAVJETOVANJE MLADIH ČUVARA PRIRODE ZO BJELOVAR / VICKO PAVIČIĆ

U: PRIRODA - 71(1982), BR.2 ; SIR 52

PODRAVEC, DRAŽEN

EKOLOŠKI DANI MČP U VIRJU / DRAŽEN PODRAVEC

U: PRIRODA - 77(1988/89), BR.9 ; SIR 27-28

PODRAVEC, DRAŽEN

"LASTAVICE" IZ VIRJA - NJIHOVE AKTIVNOSTI I IDEJE / DRAŽEN PODRAVEC

U: PRIRODA - 80(1990), BR.3 ; SIR 39-40

PODRAVEC, DRAŽEN

MALA ŠKOLA EKOLOGIJE U VIRJU / DRAŽEN PODRAVEC

U: PRIRODA - 78/79(1989/90), BR.4-5 ; SIR 32

PODRAVEC, DRAŽEN

ODRŽAN VII. SUSRET MLADIH ČUVARA PRIRODE U VIRJU / DRAŽEN PODRAVEC

U: PRIRODA - 96(1996), BR.10 ; SIR 41-42

PODRAVEC, DRAŽEN

SUSRET MLADIH ČUVARA PRIRODE (MČP) KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE / DRAŽEN PODRAVEC

U: PRIRODA - 84(1994), BR.11-12 ; SIR 38-39

PODRAVEC, DRAŽEN

SUSRET MLADIH ČUVARA PRIRODE U VIRJU / DRAŽEN PODRAVEC

U: PRIRODA - 83(1993), BR.3 ; SIR 40-41

ZLATAR, MARIJA

EKO-GRUPA ŠKOLE U HLEBINAMA / MARIJA ZLATAR

U: PRIRODA - 87(1997), BR.10 ; SIR 27-28

58 BOTANIKA

ARAČ, KRUNOSLAV

VISIBABA / KRUNOSLAV ARAČ

U: PRIRODA - 82(1992), BR.9-10 ; SIR 60

DELIĆ, ANTUN

OBIČNA KOCKAVICA / ANTUN DELIĆ

U: PRIRODA - 80(1990), BR.2 ; SIR 20

HRUŠKA-DELL'UOMO, KRUNICA

BILJNI POKROV I OSTALE LJEPOTE MOSLAVAČKE GORE / KRUNICA HRUŠKA-DEH'UOMO

U: PRIRODA - 64(1975), BR.8 ; SIR 232-236

KRANJČEV, RADOVAN

BIJELA ČIPKA KOZJE BRADE / RADOVAN KRANJČEV

U: PRIRODA - 74(1985), BR.1 ; SIR 30

KRANJČEV, RADOVAN

BIJELA VRBA KAO MIKROSTANIŠTE NOVE(?) VRSTE LEPTIRA STAKLOKRILCA / RADOVAN KRANJČEV

U: PRIRODA - 84(1994), BR.9 ; SIR 22-24

KRANJČEV, RADOVAN

ODRŽAVANJE BOTANIČKO-GEOGRAFSKOG REZERVATA ĐURDEVAČKI PIJESCI / RADOVAN KRANJČEV

U: PRIRODA - 70(1982), BR.6 ; SIR 172-173

KRANJČEV, RADOVAN

PROPADAJU SASTOJINE BOROVICE U KOPRIVNIČKOJ PODRAVINI / RADOVAN KRANJČEV

U: PRIRODA - 69(1980), BR.1 ; SIR 20-21

KRANJČEV, RADOVAN

U DRUGOVANJU S BREZAMA / RADOVAN KRANJČEV

U: PRIRODA - 74(1986), BR.7-8 ; SIR 217-221

KRANJČEV, RADOVAN

VRBE I VRBACI PODRAVINE / RADOVAN KRANJČEV

U: PRIRODA - 70(1981), BR.2 ; SIR 48-51

59 ZOOLOGIJA

ANDRAŠIĆ, DRAGO

KATA REPASKA / DRAGO ANDRAŠIĆ

U: PRIRODA - 58(1971), BR.4 ; SIR 105-107

ARAČ, KRUNOSLAV

KUKAVICA / KRUNOSLAV ARAČ

U: PRIRODA - 81(1992), BR.7-8 ; SIR 43-44

ARAČ, KRUNOSLAV

OBIČNI ZEC / KRUNOSLAV ARAČ

U: PRIRODA - 81(1991), BR.3-4 ; SIR 39-40

BEK, BOŽIDAR

SRNČE TOMI / BOŽIDAR BEK

U: PRIRODA - 54(1967), BR.1 ; SIR 70-73

DELIĆ, ANTUN

CRNKA - STANOVNICK MOČVARA I BARA VIROVITIČKE PODRAVINE / ANTUN DELIĆ

U: PRIRODA - 89(1999), BR.2 ; SIR 43

DELIĆ, ANTUN

CRVENAKA LUNJA - UGROŽENA GRABLJIVICA / ANTUN DELIĆ

U: PRIRODA - 82(1992/1993), BR.6-7 ; SIR 19

DELIĆ, ANTUN

CRVENOKLJUNI LABUD - NOVA GNJEZDARICA I UKRAS RIBNJAKA KONČANICE / ANTUN DELIĆ

U: PRIRODA - 88(1998), BR.7-8 ; SIR 24-25

DELIĆ, ANTUN

HOĆE LI NESTATI KOLONIJE PČELARICE I BREGUNICE ČADAVICE U DRAVSKOJ NIZINI / ANTUN DELIĆ, IVAN DARKO GRЛИĆ, ZDRAVKO TADIĆ

U: PRIRODA - 87(1997), BR.11 ; SIR 18-19

DELIĆ, ANTUN

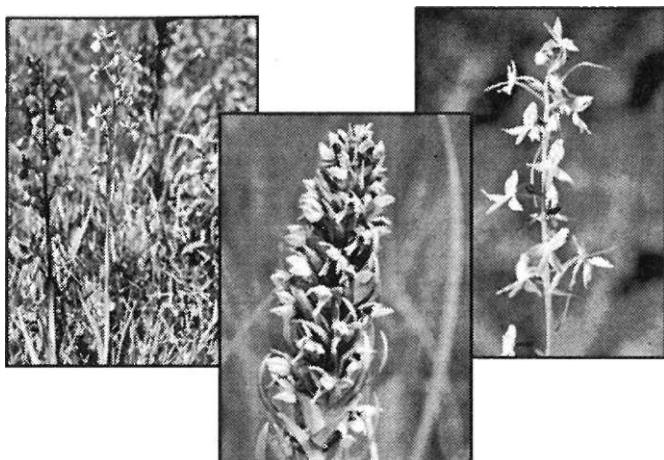
HOĆE LI OSTATI I OPSTATI ORLOVI ŠTEKAVCI U PODRUČJU GORNJEG POILOVLJA? / ANTUN DELIĆ

U: PRIRODA - 88(1998), BR.10-11 ; SIR 20-21

DELIĆ, ANTUN

KAĆUNI JUGOISTOČNE BILOGORE / ANTUN DELIĆ, ŽELJKO KIRINČIĆ, DARKO

KORISNE INFORMACIJE

Kirinčić

U: Priroda. - 86(1996), br.3 ; str. 16-20

DELIĆ, Antun

Orao štekavac / Antun Delić

U: Priroda. - 82(1992/93), br.3-5 ; str. 37

DELIĆ, Antun

Puževi (gastropoda) i školjkaši (bivalvia) rijeke Ilave u području gornjeg Poilovlja / Antun Delić

U: Priroda. - 87(1997), br.6-8 ; str. 33-35

DELIĆ, Antun

Vidra u općini Crubišno Polje / Antun Delić

U: Priroda. - 75(1986/87), br.9-10 ; str. 311

HORVATH, Šandor

Lipicanska pasmina konja / Šandor Horvath

U: Priroda. - 87(1997), br.4 ; str. 22-24

KOVAČ, Marija

Brojnost zavičajnih bijelih roda na dijelu gornjeg Poilovlja / Marija Kovač, Josip Deškin

U: Priroda. - 84(1994), br.9 ; str. 38-39

KRANJČEV, Radovan

Antropogeno uvjetovana nazočnost nekih vrsta leptira na dolinskim livadama Podravine / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 89(1999), br.1 ; str. 15-18

KRANJČEV, Radovan

Crvenonoga osa najeznica / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 80(1990), br.1 ; str. 26-27

KRANJČEV, Radovan

Gusjenice naših leptira kao graditelji zanimljivih tvorevina / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 68(1980), br.7-8 ; str. 219-222

KRANJČEV, Radovan

Iz života podzemnog stanara / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 73(1985), br.7 ; str. 209-210

KRANJČEV, Radovan

Jelenak još leti / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 80(1990), br.4-5 ; str. 18-19

KRANJČEV, Radovan

Kukci i njihova zaštita u Hrvatskoj / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 86(1996), br.9 ; str. 24-26

KRANJČEV, Radovan

Leglo osa najeznica / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 87(1997), br.10 ; str. 25-26

KRANJČEV, Radovan

Leptir Limunasti poštar - nova vrsta u fauni Podravine i cijele Hrvatske / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 80(1991), br.8 ; str. 21-23

KRANJČEV, Radovan

Leptiri podravskih pješčara / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 74(1985), br.3 ; str. 80-84

KRANJČEV, Radovan

Leptiri staklokrilci (Aegeridae Lepidoptera) - manje poznata porodica kukaca / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 67(1978), br.2 ; str. 83-86

KRANJČEV, Radovan

Moji lepršavi susreti / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 70(1982), br.7 ; str. 208-210

KRANJČEV, Radovan

Neki oblici prilagođavanja naših leptira i njihovih gusjenica / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 72(1984), br.9-10 ; str. 278-283

KRANJČEV, Radovan

Noćni lov / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 69(1981), br.7 ; str. 197-200

KRANJČEV, Radovan

Osa lovac paukova / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 77(1988/89), br.6-7 ; str. 32-34

KRANJČEV, Radovan

Pčelarica u Podravini / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 80(1991), br.8 ; str. 24

KRANJČEV, Radovan

Stabla Šljive bistrice u blizini Novog Virja u Podravini zaraženo gljivicom tafrinom / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 72(1984), br.9-10 ; str. 293

KRANJČEV, Radovan

Prorijedeni i zaštićeni leptiri Hrvatske / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 71(1983), br.5 ; str. 144-147

KRANJČEV, Radovan

S leptirima velikim plavcima na podravskim livadama / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 85(1995), br.4 ; str. 10-11

KRANJČEV, Radovan

Smeđa močvarna žaba u Podravini / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 78/79(1989/90), br.8 ; str. 35

KRANJČEV, Radovan

Staklokrišli ljetopani / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 85(1995), br.11-12 ; str. 19-23

KRANJČEV, Radovan

Uskršnji leptir / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 81(1992), br.9-10 ; str. 30-32

KRANJČEV, Radovan

Uzgoj leptira Šljivine grbice / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 67(1978), br.2 ; str. 55-56

KRANJČEV, Radovan

Zrikavac Crn-bel (Oecanthus pelluceus Scopoli) / Radovan Kranjčev

U: Priroda. - 87(1997), br.3 ; str. 21-24

MATONIČKIN, Ivo

Djeca bez oca (partenogeneza) / Ivo Matoničkin, Dražen Podravec

U: Priroda. - 83(1993), br.3 ; str. 32-33

MUŽINIĆ, Jasmina

Patuljasti orao, Hieraaetus pennatus, gnjezdarica Bilogore / Jasmina Mužinić

U: Priroda. - 86(1996), br.6 ; str. 24-25

MUŽINIĆ, Jasmina

Ornitološke znanstvene metode za determinaciju ptica / Jasmina Mužinić, Antun Delić

U: Priroda. - 87(1997), br.4 ; str. 28-29

PODRAVEC, Dražen

Slatkovodna meduza / Dražen Podravec

U: Priroda. - 81(1992), br.7-8 ; str. 20-21

PRAUNSPERGER, Fran

Iz života riđovke / Fran pl. Praunsperger

U: Priroda. - 20(1930), br.1 ; str. 15-20

KORISNE INFORMACIJE

631 / 635 AGRONOMIJA, POLJODJELSTVO, HORTIKULTURA
ROGOŠIĆ, JOZO
ZNAČANJE BILOŠKE FIKSACIJE DUŠIKA ZA POLJOPRIVREDNU PROIZVODNJU / JOZO ROGOŠIĆ
U: PRIRODA - 80 (1990), BR.1 ; SIR 16 - 18
KRAJNČEV, RADOVAN
GLJIVE TRBUŠARKE PODRAVINE / RADOVAN KRAJNČEV
U: PRIRODA - 74 (1985/86), BR.2 ; SIR 46 - 49
KRAJNČEV, RADOVAN
RAZNOLIKI SVIJET GLJIVA / RADOVAN KRAJNČEV
U: PRIRODA - 82 (1992/1993), BR.6-7 ; SIR 22 - 23
KRAJNČEV, RADOVAN
TRI ZANIMLJIVE GLJIVE NAŠIH KRAJEVA / RADOVAN KRAJNČEV
U: PRIRODA - 69 (1980), BR.3-4 ; SIR 93 - 95

66 KEMIJSKA TEHNOLOGIJA

RUK, DAMIR
AUTOBIOANALIZATOR TOKSIČNOSTI / DAMIR RUK
U: PRIRODA - 87 (1997), BR.9 ; SIR 36 - 37

91 GEOGRAFIJA

BERTIĆ, IVAN
PREGLED PO ŽUPANIJAMA / IVAN BERTIĆ
U: HRVATSKI ZEMLJOPIS. - 2 (1995), BR. 8 ; SIR 11 - 15
ĐURĐEVAČKI PIJESCI : UKROĆENA SAHARA NA SJEVERU HRVATSKE ;
SREDNJOVJEKOVNI ĐURĐEVAČKI GRAD ; ENERGETSKA OSNOVICA HRVATSKE /
DRAGUTIN FELETAR, IVO FRANJO, RADOVAN KRAJNČEV, MIRKO LUKIĆ,
HRVOJE PETRIĆ
U: HRVATSKI ZEMLJOPIS. - 5 (1998), BR. 31 ; SIR 26 - 39
ĐURIĆ, TOMISLAV
LIPIK TERME NA OBALI PAKRE / TOMISLAV ĐURIĆ
U: HRVATSKI ZEMLJOPIS. - 3 (1996), BR. 16 ; SIR 36 - 37
HLUPIĆ, JOSIP
STARO KORITO RJEČICE ČESME / JOSIP HLUPIĆ
U: PRIRODA - 52 (1965), BR. 10 ; SIR 30 0
KLISURIĆ, BILJANA
EOL - BOG VJETRA OBLIKUJE RELJEF: <ĐURĐEVAČKA SAHARA> / BILJANA
KLISURIĆ
U: HRVATSKI ZEMLJOPIS. - 3 (1996), BR. 20 ; SIR 23 - 25
KRAJNČEV, RADOVAN
DRAVA, ŽIVA RIJEKA / RADOVAN KRAJNČEV
U: HRVATSKI ZEMLJOPIS. - 4 (1997), BR. 24 ; SIR 5 - 9
KRAJNČEV, RADOVAN
"HRVATSKA SAHARA" : PRIRODNI FENOMEN PODRAVSKIH PIJESAKA /
RADOVAN KRAJNČEV
U: HRVATSKI ZEMLJOPIS. - 2 (1995), BR. 9 ; SIR 8 - 10
KRAJNČEV, RADOVAN
KALNIK / RADOVAN KRAJNČEV
U: PRIRODA - 75 (1986/87), BR. 1 ; SIR 15 - 17

KRAJNČEV, RADOVAN

KALNIK - LJEPOTA PRIRODE I POVLJESTI / RADOVAN KRAJNČEV

U: HRVATSKI ZEMLJOPIS. - 2 (1995), BR. 13 ; SIR 29 - 32

KRAJNČEV, RADOVAN

NA ĐRAVSKIM SPRUDOVIMA / RADOVAN KRAJNČEV

U: PRIRODA - 68 (1979), BR. 1 ; SIR 13 - 17

KRAJNČEV, RADOVAN

NA ŠLJUNČARAMA PODRAVINE I BILOGORE / RADOVAN KRAJNČEV

U: PRIRODA - 71 (1982), BR. 2 ; SIR 48 - 51

KRAJNČEV, RADOVAN

S ONU STRANU DRAVE / RADOVAN KRAJNČEV

U: PRIRODA - 73 (1984), BR. 2 ; SIR 47 - 50

PETRIĆ, HRVOJE

ŠODERICA - PODRAVSKA RIVIJERA / HRVOJE PETRIĆ

U: HRVATSKI ZEMLJOPIS. - 1 (1994), BR. 2 ; SIR 10 - 12

929 BIOGRAFIJE

HABDIJA, IVAN

OSAMDESET GODINA ŽIVOTA I ČETRDESET GODINA
ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKOG RADA PROF.DR.SC. IVE MATONIČKINA / IVAN
HABDIJA

U: PRIRODA - 85 (1995), BR. 7 ; SIR 41

PETRIĆ, HRVOJE

JANUS PANNONIUS HRVATSKI BAN I LATINIST / HRVOJE PETRIĆ

U: HRVATSKI ZEMLJOPIS. - 4 (1997), BR. 29 ; SIR 8 - 10

945.75 HRVATSKA POVIJEST

FELETAR, DRAGUTIN

KAKO JE DRAVA "PRESELILA" LEGRAD U PODRAVINU / DRAGUTIN FELETAR

U: PRIRODA - 72 (1983), BR. 2 ; SIR 49 - 50

PETRIĆ, HRVOJE

KOPRIVNICA U DOBA PROSVJETITELJSTVA / HRVOJE PETRIĆ

U: HRVATSKI ZEMLJOPIS. - 5 (1998), BR. 31 ; SIR 56 - 57

PETRIĆ, HRVOJE

KRVAVI SABOR KRIŽEVAČKI / HRVOJE PETRIĆ

U: HRVATSKI ZEMLJOPIS. - 4 (1997), BR. 24 ; SIR 37 - 39

PETRIĆ, HRVOJE

POČECI ORGANIZACIJE VOJNE KRAJINE / HRVOJE PETRIĆ

U: HRVATSKI ZEMLJOPIS. - 7 (2000), BR. 47 ; SIR 64 - 65

PETRIĆ, HRVOJE

RAZGRANIČENJE VOJNE KRAJINE : SREDINOM 18. STOLJEĆA / HRVOJE
PETRIĆ

U: HRVATSKI ZEMLJOPIS. - 5 (1998), BR. 33 ; SIR 53 - 54

PETRIĆ, HRVOJE

TURSKA OSVAJANJA SJEVERNE HRVATSKE U 16. STOLJEĆU / HRVOJE PETRIĆ

U: HRVATSKI ZEMLJOPIS. - 7 (2000), BR. 46 ; SIR 55 - 56

TREPOTEC, MARTIN

ĐURĐEVAC U XIII. I XIV. STOLJEĆU / MARTIN TREPOTEC

U: HRVATSKI ZEMLJOPIS. - 2 (1995), BR. 6 ; SIR 42 - 44

ODRŽAN GODIŠNJI SUSRET BIBLIOBUSNIH SLUŽBI HRVATSKE

Pišu JADRANKA SLOBOĐANAC
LJILJANA VUGRINEC

UČakovcu je 9. svibnja 2001. održan Okrugli stol o putujućim knjižnicama u Hrvatskoj, s naslovom: *Tko treba bibliobus?*

I ovogodišnjim, trećim po redu susretom hrvatskih putujućih knjižnica, knjižničari su željeli progovoriti o problematici bibliobusnih službi u Hrvatskoj te upozoriti javnost na dugogodišnje loše uvjete rada naših pokretnih knjižnica.

Skupu su prisustvovali predstavnici svih bibliobusnih službi u Hrvatskoj: iz Bjelovara, grada domaćina Čakovca, Karlovca, Koprivnice, Rijeke i Zagreba, knjižničari iz drugih gradova Hrvatske koji su također zainteresirani za uvođenje bibliobusne službe, predstavnica Ministarstva kulture, Sonja Zubović, viša savjetnica za narodne knjižnice, predstavnici Nacionalne i sveučilišne knjižnice i Hrvatskog knjižničarskog društva, te gosti iz Slovenije - iz Ljubljane i Murske Sobote.

U Čakovcu je pristiglo i nekoliko bibliobusa, koji su tijekom trajanja susreta bili izloženi na čakovečkom Trgu Republike, ispred Knjižnice i čitaonice, te otvoreni za posjet, kako knjižničarima, tako i građanima.

Uz bibliobuse iz Čakovca, Bjelovara, Koprivnice i Zagreba, za sve posjetitelje osobito je bio zanimljiv novi, suvremen i vrhunski opremljen bibliobus iz Murske Sobote, nabavljen prošle godine.

U stručnom dijelu susreta nazočni su imali prilike čuti nekoliko zanimljivih izlaganja. Jadranka Slobodenac, stručna suradnica za narodne knjižnice u NSK, izvjestila je o stanju bibliobusnih službi u Hrvatskoj, dok je mr. Dijana Sabolović-Krajina iznjela svoja iskustva o pokretnim knjižnicama u Njemačkoj, gdje je boravila na studijskom putu, te izvjestila o radu IFLA-inog Okruglog stola za pokretnе knjižnice, održanog tijekom Konferencije IFLA-e u Jeruzalemu, 11.-18. kolovoza 2000. godine.

Za hrvatske knjižničare osobito su bila zanimljiva izlaganja slovenskih kolega: Nika Pugelj, predsjednica slovenske Sekcije za putujuće knjižnice, govorila je o bibliobusnim službama Slovenije, njihovim iskustvima u svakodnevnom radu, a posebno o načinima nabave i izgradnje novih bibliobusa. Jože Vu grinec iz Murske Sobote, ravnatelj Pokrajinske in studijske knjižnice u Murskoj Soboti, iznio je praktična iskustva iz rada tamošnje bibliobus-

ne službe, s posebnim osvrtom na nabavu i izgradnju novog bibliobusnog vozila.

Na skupu je utvrđeno nekoliko zaključaka koji će usmjeravati daljnje aktivnosti u razvoju pokretnih knjižnica u Hrvatskoj. Prije svega, potrebno je obnoviti postojeći zastarjeli hrvatski bibliobusni vozni park, prema već ranije utvrđenom načelnom redoslijedu: Karlovac, Bjelovar, Koprivnica, Čakovec. S tim u vezi dogovoren je i sastanak ravnatelja navedenih knjižnica s odgovornima u Ministarstvu kulture i Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, kojom prilikom će se konkretizirati aktivnosti oko nabave novih bibliobusa.

Jedan od najvažnijih zaključaka skupa bio je prijedlog o osnivanju Komisije za pokretnе knjižnice u okviru Sekcije za narodne knjižnice HKD-a, što je veliki korak u podizanju stručnog razine u tretiranju problematike pokretnih knjižnica u Hrvatskoj. Također je zaključeno kako postoji potreba uvođenja bibliobusa i u drugim krajevima u Hrvatskoj, s obzirom daje u čak devet hrvatskih županija pokrivenost stacioniranim knjižnicama manja od 60%.

Organizatori ovog uspjelog skupa bili su Knjižnica i čitaonica Čakovec te Sekcija za narodne knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva. Kako se ovakav način okupljanja i stručnoga usavršavanja putujućih knjižničara pokazao vrlo dobar i učinkovit, bilo bi i više nego poželjno da se nastavi i ubuduće, na dobrobit pokretnih knjižnica, ali i hrvatskog knjižničarstva u cjelini.

PROMOCIJA KNJIŽNICE

UVOD

Bilo da se knjižnica sastoji od samo jedne prostorije, ili čak samo nekoliko polica s knjigama (npr. u ugлу školskog predvorja) ili je čini namjenski izgrađen kompleks - CILJEVI su knjižničara uvijek jednaki: omogućiti djelotvornu upotrebu knjižnice te osigurati stalnu podršku i odgovarajuća sredstava potrebna za njen rad.

SREDSTVO za ostvarivanje navedenih ciljeva upravo je PROMOCIJA knjižnice u zajednici u kojoj ona djeluje. Provjereni marketinški koncepti i alati koji se i inače koriste za promoviranje različitih proizvoda i usluga, prilagođeni i primjenjeni u knjižnici, mogu biti vrlo dobra pomoć knjižničaru u nastojanju da svoju knjižnicu učini uspješnjom i boljom.

SVRHA promocije knjižnice jest:

- pojasniti ulogu i ciljeve knjižnice
- zainteresirati za ono što knjižnica nudi
- osvijestiti mogućnosti zadovoljavanja potreba korištenjem građe ili usluga knjižnice
- motivirati za djelovanje u skladu s potrebom - potaknuti na aktivno korištenje knjižnice.

Primjena napredne i uspješne promocijske strategije moguća je u svakoj knjižnici, i to u svim segmentima njenog djelovanja. No, knjižničar koji odluči svoje djelovanje usmjeriti u tom pravcu, ponajprije mora znati:

- da neće moći sve učiniti odjednom;
- neće to moći učiniti sam — po-

Prijevod i obrada
LJILJANA VUGRINEC

trebna je suradnja s drugima;

- bit će potrebno privući (pozitivnu!) pažnju na knjižnicu.

U promociji knjižnice dobro je držati se određenog redoslijeda, odnosno poštivati pravila koja će pridonijeti uspjehu promotivnih aktivnosti: Predlažemo 7 koraka i 7 zlatnih pravila u promociji knjižnice.

7 koraka u promociji knjižnice

1. KORAK:

OSMIŠLJAVANJE VIZIJE
KNJIŽNICE

2. KORAK:

PREDSTAVLJANJE NOVOG
POČETKA KNJIŽNICE

3. KORAK:

JAVNOSTI
MARKETINŠKOG PLANA

4. KORAK:

RAZMATRANJE PONUDE
KNJIŽNICE

5. KORAK:

PROMIŠLJANJE O
KORISNICIMA

6. KORAK:

IZGRADNJA OSOBNOSTI
KNJIŽNICE

7. KORAK:

KORIŠTENJE MEDIJA

7 zlatnih pravila u promociji knjižnice

1. ZLATNO PRAVILA:

TRAŽITI POMOĆ

2. ZLATNO PRAVILA:

OBJAVITI OBEĆANJA

3. ZLATNO PRAVILA:

DJELOVATI NA OSNOVI
REZULTATA ISTRAŽIVANJA

4. ZLATNO PRAVILA:

TEŽITI GRUPNOM
AUTORSTVU

5. ZLATNO PRAVILA:

UDRUŽITI SNAGE S DRUGIM
KNJIŽNIČARIMA

6. ZLATNO PRAVILA:

OSTVARITI POZITIVNU
PRISUTNOST

7. ZLATNO PRAVILA:

OPUSTITI SE!

7. KORAK: OSMIŠLJAVANJE VIZIJE KNJIŽNICE

Osmišljavanje "VIZIJE" (ili "MISIJE"), kao važnog promotivnog alata, danas je uobičajeno u različitim vrstama poduzeća i ustanova, pa tako i u školama i knjižnicama. Razmislite o viziji koju Vi sami imate o svojoj knjižnici, razgovarajte s drugima o misiji koju Vaša školska knjižnica treba imati u školi.

VIZIJA treba obuhvatiti glavne ciljeve u djelovanju neke organizacije, formulirane u sažetom obliku, tj. ispisane u svega nekoliko rečenica u kojima je obuhvaćeno ono najvažnije čime se organizacija bavi i što želi ostvariti.

Kod sastavljanja vizije posebno treba voditi računa:

- o važećim propisima za pojedinu vrstu knjižnice;
- što želite i obećavate ponuditi korisnicima Vaše knjižnice;
- tko su Vaši aktivni i potencijalni korisnici, tj. kome se zapravo obraćate.

1. ZLATNO PRAVILA: TRAŽITI POMOĆ

- Radi uspješnije promocije knjiž-

MALA ŠKOLA KNJIŽNIČARSTVA

nice, od Vas se traži da već na ovom prvom koraku u promociji zatražite i mišljenje drugih: saznajte što Vaši potencijalni korisnici misle — koji bi trebali biti ciljevi knjižnice, kako oni gledaju na ulogu knjižnice u životu zajednice, koje usluge od nje očekuju i tako dalje.

- Duh "kolektivnog autorstva" nad idejom vrlo je moćan faktor u svakoj organizaciji;
- Otvorena rasprava promiče sliku knjižnice kao mjesta gdje se slušaju i uvažavaju različita mišljenja.
- Traženjem mišljenja drugih već ste privukli pažnju na knjižnicu u kojoj se nešto događa.

S obzirom da će Vam u nastavku promotivnih aktivnosti često biti potrebna pomoć i podrška iz okoline, razmislite o osobama koje bi mogle ući u Vašu stalnu GRUPU ZA POTPORU.

2. KORAK:

PREDSTAVITE NOVI POČETAK KNJIŽNICE

Kad sastavite **VIZIJU** Vaše knjižnice i utvrdite smjer u kojem želite da Vaša knjižnica ide, trebate to reći "ostatku svijeta" - i to objavljivanjem Vaše **VIZIJE** knjižnice.

2. ZLATNO PRAVILO: OBJAVITI OBEĆANJA

Osim sadržaja **VIZIJE**, važan je i njen estetski izgled kad bude napisana: zato tekst lijepo oblikujte i otisnite na kvalitetnom papiru, s jasno istaknutim nazivom i adresom knjižnice. (Provjerite još jednom niste li možda dali i neko obećanje za koje niste sigurni da ga možete ispuniti?)

O novoj **VIZIJI** knjižnice obavijestite:

- svoje prepostavljene (ravnatelja ustanove, općinsku ili gradsku upravu i sli.)
- korisnike knjižnice
- nadležnu Matičnu službu
- lokalnu upravu zaduženu za

knjižnice i/ili za školstvo (općina, grad, županija)

- zadužene za knjižnice u nadležnim službama na razini države (Ministarstva, kulture, NSK)
- medije

3. KORAK:

IZRADITE MARKETINŠKI PLAN

Kako biste mogli usmjeriti svoje promotivne aktivnosti u pravcu poboljšanja slabih točaka u Vašoj knjižnici, koristeći pri tome prednosti i dobre strane koje u knjižnici sigurno postoje, analizirajte:

- sliku i stanje knjižnice koju o njoj imaju korisnici,
- stvarnu situaciju kako je Vi vidite iznutra,
- PRI TOM MOŽETE KORISTITI tradicionalni model:
SNAGA—SLABOSTI—MOGUĆNOSTI—TEŠKOĆE SNAGA

Razmišljajući o elementima snage svoje knjižnice, razmotrite:

- položaj knjižnice (nalazi li se u središtu mjesta (ustanove), na svima pristupačnom mjestu i u dovoljno velikom prostoru, kakvu ima opremu i sli.)
- ljudski potencijal (satnica i stručna osposobljenost knjižničara, broj aktivnih i potencijalnih korisnika, njihove kategorije i sli.)
- sredstva za rad knjižnice (novčana, ali i druga - npr. oprema, knjižnični fond i sli.)

SLABOSTI

- sve navedeno pod "Snaga" može biti i slabost pojedine knjižnice!

MOGUĆNOSTI

- Razmotrite napr. mogućnosti sudjelovanja knjižnice u lokalnim zbijanjima.

TEŠKOĆE (OPASNOSTI)

Razmotrite najznačajnije teškoće s kojima se knjižnica susreće u svom radu, tj. sve ono sprečava napredak knjižnice.

VAŽNO!

• S obzirom da smo često skloni razmišljati više o lošim stvarima nego o dobrima, nastojte za svaku slabost ili teškoću navesti barem dvije snage ili mogućnosti Vaše knjižnice! Konzultirajte se s članovima Vaše Grupe za potporu.

- Ne zaboravite sebe! Vaše specijalizirano, stručno poznavanje fonda knjižnice, te poznavanje korisnika i njihovih potreba; Vaš entuzijazam i motivacija - bez sumnje su najveća snaga Vaše knjižnice!

4. KORAK:

RAZMOTRITE ŠTO VAŠA KNJIŽNICA MOŽE PONUDITI

Cetvrti korak vodi nas do pojašnjavanja u marketingu općepoznatog pojma MARKETING MIX-a koji uključuje elemente SMJEŠTAJA, PROIZVODA ILI USLUGA, CIJENE I PROMOCIJE.

Želimo li primijeniti metodu MARKETING MIX-a u knjižnici, moramo pokušati odgovoriti na sljedeća pitanja:

- kakvo je naša knjižnica MJESENTO?
- koje USLUGE nudi: jesu li one odgovarajuće (aktualne)?
- imaju li KORISNICI mogućnost vrednovanja (ocjenjivanja) školske knjižnice?
- koje su MOGUĆNOSTI PROMOCIJE školske knjižnice?

PODIMO OD NOVOG POGLEDA NA KNJIŽNICU I DOJMA KOJI ONA NA NAS OSTAVLJA:

Ulazeći u zgradu u kojoj se ona nalazi, kada po prvi put uočavate prisutnost knjižnice?

- Poželjno je osigurati prisutnost knjižnice u svim dijelovima zgrade: na samom ulazu i u pokrajnjim hodnicima - označite putokazima cijeli put od ulaza u zgradu do knjižnice.

- Putokazi i druge oznake trebaju dobro izgledati i podržavati sliku knjižnice kakvu želite prikazati: treba li ona biti zabavno mjesto,

MALA ŠKOLA KNJIŽNIČARSTVA

npr. u osnovnoj školi; ozbiljno mjesto za studijski rad ili zasebno "carstvo" ljubitelja čitanja? Oznake sve to trebaju odražavati: i kroz tip slova, i kroz korištene boje.

- Kod osmišljavanja i izrade oznaka zamolite za pomoć članove Vaše grupe za potporu!

Proučite ulaz u Vašu knjižnicu. Kakav utisak na Vas ostavlja?

- Potrebno je reći - odmah na ulazu! - makar zvučalo i pomalo teatralno: "DOBRO DOŠLI!"
- Od Vas se traži da u knjižnici stvorite ugodaj koji će korisnike potaknuti da u njoj rado borave i da se pri tom osjećaju kao da su došli na neko POSEBNO mjesto.

Kad uđete u knjižnicu, što Vam najprije privlači pogled?

Iako je dobro da prostor knjižnice bude vedar, ipak ne treba odražavati sve dugine boje, što znači da ne treba biti prešaren.

- Pogledajte pažljivije istaknute osnovne upute za korisnike. Ostavljaju li dojam kao da pozivaju ili kao da nešto zabranjuju? (Na primjer, piše li u tim uputama nešto poput: "Nemojte kasniti s vraćanjem knjiga!" ili "Molimo, vraćajte knjige na vrijeme, kako bi ih i drugi mogli pročitati!")
- Cjelokupni ugodaj knjižnice trebao bi odražavati radnu atmosferu, ali i omogućiti svima da se u njoj osjećaju ugodno i opušteno.

Oglasne ploče u knjižnici (i uz knjižnicu) trebaju biti uredne i aktualne.

- Dobro je s vremenom na vrijeme izvjesiti fotografije zbivanja u knjižnici.
- Na Vašoj oglasnoj ploči možete izvjesiti razne obavijesti vezane uz život i zbivanja u lokalnoj zajednici, odnosno ustanovi u okviru koje knjižnica djeluje.
- Knjižnica treba biti vidljiva i

uključena u cjelokupni život zajednice.

Razmotrite radno vrijeme knjižnice za korisnike.

- Većina knjižnica nema mogućnost cjelodnevne otvorenosti, ali može prilagoditi radno vrijeme potreba korisnika, tako da radi prije podne ili poslijepodne, da se otvara ranije ili zatvara kasnije i sli.

Boje zidova i namještaja

- vjerojatno niste u mogućnosti promjeniti iz (vlastitih) sredstava knjižnice,
- ali posteri nakladnika i drugi promotivni materijali - možda šareni jastuci za sjedenje u osnovnoj školi?
- sve je to lakše dostupno. (Pišite nakladnicima i zatražite da Vam pošalju svoje promotivne materijale. Možda nešto od toga nađete i u lokalnoj knjižnici ili putem članova svoje grupe za potporu.)

POGLEDAJTE IZ DRUGOG UGLA I USLUGE SVOJE KNJIŽNICE:

Možda Vam se čini da su usluge koje pružate u svojoj knjižnici odgovarajuće i u potpunosti zadovoljavajuće za Vaše korisnike. No, kako možete biti sigurni u to? Znate li kako je uopće mišljenje Vaših korisnika, ali i nekorisnika, o Vašoj knjižnici? Da biste bili posve sigurni, morate provesti određeno ISTRAŽIVANJE (tržišta - u marketingu!).

3. ZLATNO PRAVIVO: DJELOVATI NA OSNOVI REZULTATA MARKETINŠKOG ISTRAŽIVANJA

Upitnik (anketa) je jedan od načina da dobijete tražene odgovore.

Kod sastavljanja upitnika, pazite na sljedeće:

- neka pitanja budu kratka, jasna i jednoznačna
- ispitajte najprije malu pokusnu

grupu korisnika prije šireg provođenja ankete kako biste utvrdili manjkavosti i otklonili nejasnoće

- koristite duhovite simbole, napr. "smješkiće" - na taj način vjerojatno ćete postići veću motiviranost ispitanika, ali i - što je jednako važno! - dobiti iskrenije odgovore.

VAŽNO:

- provoditi upitnike redovito i djelovati u skladu s rezultatima - kako biste ih mogli uspoređivati i uočavati pomake na bolje, ali i probleme na kojima još treba raditi.
- izvjestiti o rezultatima istraživanja, i akcijama koje planirate

5. KORAK:

SADA PROMISLITE O VAŠIM KORISNICIMA!

Utvrđite:

- kojim grupama korisnika želite približiti svoju knjižnicu i razmislite kako to možete najefikasnije učiniti
- važno je upamtiti da sve da što činite kao knjižničar i u ime knjižnice treba biti jasno prepoznatljivo i u skladu sa slikom o odgovornoj i brižnoj knjižnici kakvu želite stvoriti.

RAVNATELJ (uprava).

- Stalno budite u kontaktu s ravnateljem (upravom)
- Pisani materijal (izvješća, statistički podaci, analize anketa, planovi akcije) pri tom će uvijek koristiti i privući pažnju.
- Koristite sve službene dokumente do kojih možete doći - zakone, pravilnike, standarde, preporuke - koji Vam mogu pomoći u argumentiranju zahtjeva.

KORISNICI

- Grupirajte i razmatrajte korisnike prema njihovim specifičnim potrebama (ne samo prema dobi).
- Knjižnicu je potrebno približiti i ne-korisnicima - putem stalne prisutnosti u medijima, napr.
- Redovito provodite aktivnosti

MALA ŠKOLA KNJIŽNIČARSTVA

usmjerene na upoznavanje i prikavanje na knjižnicu (npr. pričanje priča i druge aktivnosti pomoći će u stvaranju navike dolaženja i korištenja knjižnice kod djece predškolske dobi)

• Usmjeravanje na posebne grupe korisnika upućivanjem direktnih pozivnica prigodom različitih priredbi koje se organiziraju u knjižnici može biti korisno.

LOKALNA ZAJEDNICA

• Kontaktirajte s ustanovama i udruženjima koja imaju programe koji se odnose na zajednicu.

• Stupite u vezu s novinarom koji prati zbivanja na području odgoja i obrazovanja za lokalni tisk.

• Posjetite lokalne knjižare.

• Pozovite u knjižnicu osobe koje su poznate u lokalnoj zajednici: možda čak i zvijezdu lokalnog sportskog kluba i slično. Može Vas ograničiti jedino Vaša vlastita mašta.

4. ZLATNO PRAVILO: TEŽITE GRUPNOM AUTORSTVU

Na četvrtu zlatno pravilo, odmah se nadovezuje i peto:

5. ZLATNO PRAVILO: UDRUŽITE SNAGE S DRUGIM KNJIŽNIČARIMA

• Povežite se s drugim knjižničarima i podijelite s njima ne samo ideje, već i materijal,

• Koristite savjete i promotivni materijal koji možete dobiti od osoba koje su zadužene da Vam pružaju stručnu pomoć.

6. KORAK: IZGRADITE OSOBNOST SVOJE KNJIŽNICE

• Izgradite vlastiti, prepoznatljivi identitet Vaše knjižnice.

• Upotrijebite LOGO. (On može biti sasvim jednostavan, npr. možete upotrebljavati natpis "Općinska knjižnica" koji će se uvijek pojavljivati na plakatima, panoima i slično isписан na prepoznatljiv način - uvi-

lek istim tipom i brojem slova. Ne trebate biti preambiciozni.)

- Budite pažljivi kod izbora boja: bijeli i stroge boje možda će neko-ga impresionirati, ali hoće li knjižnicu predstaviti kao dosadnu? Nastojte osigurati pozitivno i poticajno prisustvo knjižnice.

6. ZLATNO PRAVILO OSTVARITE POZITIVNU PRISUTNOST

• Ako je moguće, postavljajte izložbe u knjižnici ili uz nju, stalno upućujući na mogućnost upotrebe izvora iz knjižnice.

• Privucite pažnju korisnika uređenjem knjižnice na pojedine teme - odabirom zanimljivih sadržaja za pojedine grupacije korisnika (djecu, mlađe, ljudi starije dobi i slično.).

• Razmotrite priređivanje izložbi vanjskih organizacija u knjižnici, (ne zaboravite da će one možda zahtijevati više dodatnog angažmana, posebne mjere osiguranja izložaka i slično.)

• Planirajte svoje aktivnosti tako da ih povezete s nacionalnim i regionalnim značajnim događanjima. Plakati i promotivni materijal za te prilike često su besplatni, a možda će se ukazati i prilika za susret uživo s prigodnim gostima ili za druge priredbe kao dio programa.

• Prava prilika da u knjižnici učinite nešto posebno svakako su Mjesec hrvatske knjige 15. 10.-15. 11., Dan hrvatske knjige 22. 4., Međunarodni dan dječje knjige 2. 4., Međunarodni dan pismenosti 8. 9.

7. KORAK: KORISTITE MEDIJE

• Koristite medije samo kad ste sigurni da je to potrebno i da imate što pokazati.

• Uključite lokalni list u svoju medijsku promotivnu kampanju: knjižnica bi trebala biti zastupljena u svakom broju. (Uvedite npr. rubriku

pod nazivom "Novosti iz knjižnice" i sli.)

- Sami pište vijesti za lokalne medije. S obzirom da se radi o lokalnoj tematiki, neposredno obaveštavanje bit će dovoljno. (Ne trebate izmišljati udarne naslove ili čekati posebnu priliku. Naviknite medije na to da im Vaša knjižnica može biti zahvalan izvor vijesti.) Najvažnije je naglasiti lokalnu povezanost.

ZAKLJUČAK

• Uvijek imajte na umu da ne možete NE PROMOVIRATI svoju knjižnicu.

• I Vi i knjižnica stalno dajete signale i poruke svojim korisnicima, kao i onima od kojih očekujete podršku.

• Nemojte niti pokušavati poduzimati bilo kakve promotivne akcije sami. Možda ćete se iznenaditi koliko pomoći možete dobiti, samo ako je zatražite — pomoć u svakodnevnim poslovima, jednako kao i pri organizaciji posebnih događanja.

• Nastojte povremeno svakako organizirati neku svečanost u knjižnici. To može biti zabavno za sve. (SJETITE SE iskoristiti mogućnosti koje se pružaju prilikom godišnjica, obljetnica lokalnih institucija ili povijesnih događaja i sli.)

• Nagradite svoje pomagače. Zahvalnice sponzorima, vanjskim suradnicima i svima koji su Vam pomagali - pridonijet će promoviranju knjižnice.

• A ne zaboravite nagraditi i sebe jer izvanredno radite svoj posao!

7. ZLATNO PRAVILO OPUSTITE SE!

Od trenutka kad čujete da se (u mjestu, ustanovi i sli.) govori o "našoj knjižnici" — znat ćete da ste uspjeli!

*PREMA: Eileen Elliot de Saez:
Promoting the School Library, SLA,
Liden, 1997.*

A ŠTO SE SVE TRAŽI U NAŠOJ KNJIŽNICI?

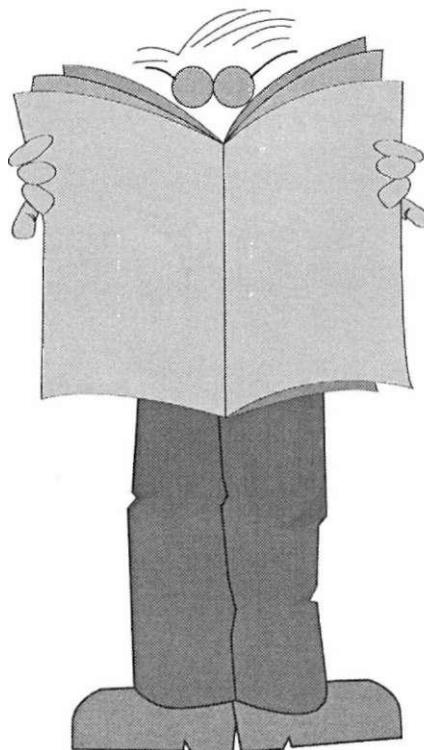
Iz velegradskog predgrađa
Iz velebitskog podzemlja
Priče iz olimpijade
Grčki top
Mladi princ
Miron na trgu svetog Grala
Stanari u Salonu
Ćelava plesačica
Sretni život letećeg Martina
Sveti put letećeg Martina
Romantični kišobran
Ribar o ribi i ribici
Svilene svirale
Pustolovine Marka Tvvainea

*Iz velegradskog podzemlja
Iz velegradskog podzemlja
Priče iz Ilijade i Odiseje
Grički top
Mali princ
Miron na tragu sv. Grala
Stanari u slonu
Ćelava pjevačica
Sportski život letećeg Martina
Sportski život letećeg Martina
Reumatični kišobran
Bajka o ribaru i ribici
Srebrne svirale
Pustolovine Toma Sarcijera*

Što reći na kraju osim da našim

ma maštovitosti ne nedostaje!

Sakupila Mirjana Milinović, OŠ Rovišće

SVEZAK
 Sov. Svezak
 Samuel Beckett
 "Chairman Mao"
 John le Carré
 "The Man Who
 Knew Too
 Little" William Golding
 Hunter S. Thompson
 Samuel Beckett
 Ernest Hemingway
 Herman Hesse
 Yasunari Kawabata
 Rudyard Kipling
 Thomas Mann
 Ivor Andrić
 Pablo Neruda
 Luigi Pirandello
 José Saramago
 Jean-Paul Sartre
 Kenzuke Ono
 Wisława Szymborska
 William Butler Yeats
 Gabriel García Márquez
 Knut Pedersen Nansen
 Albert Camus
 William Faulkner
 Kurasian Gao

**ZZC
SVEZA
3/2001**

31-657007

40226

Knjižnica Križevci

